BOSTON PUBLIC LIBRARY
CHIEF OF BOOK SELECTION DEPT.
REFERENCE DIVISION
COPLEY SQ. BOSTON, MASS.

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.
Vyskupas Ketteleris.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXXII No. 57. Tel. SOUth Boston 2680 DIENIS (Friday), RUGPIŪTIS- (August), 1 D., 1947 M. Tel. SOUth Boston 2680 SIX CENTS.

Dabarties Pastabos

Du ragai
Jie lengvai išsišeria
Pajungti karo mašinai

●

Vienas filosofas yra pasakęs, kad komunizmas ir nacizmas tai to paties velnio ragai. Ir koks begali būti skirtumas tarp kairiojo ir dešiniojo rago, raudonai ar rudai nudažyto? Abi tos diktatūros iš esmės, žinoma, mažai kuo skiriasi. Svarbiausias skirtumas bene tas, kad nacizmas kilo iš civilizuotos šalies ir greičiau susmuko, o komunizmas turi Azijos stepių savybes ir ne tik gyvuoja, bet dargi plečiasi. Dabar bolševikų pavergtoje Europoje net ir aršiausi nacių bei fašistų priešai pripažįsta, kad komunistinė diktatūra praktikoje vis dėlto baisesnė už visas kitas. Naciai daug ko mokėsi iš bolševikų, bet bolševikai savo gauruotais baisumais vis dėlto pralenkė net nacius.

●

Gali būti įdomu mesti žvilgsnį į tai, kaip anapus geležinės uždangos raudonieji su rudaisiais bendradarbiauja. Dar iš 1940 metų Molotovo su Ribbentropu "krauju sucementuota draugystė" šiandien rytinėj Vokietijoj vykdoma visu smarkumu. Nors ir labai buvo įsižeidusios Maskvos galvos, kai Bevinas su Marshallu jas paklausė, kodėl tiek įžymių buvusių nacių dabar Sovietų zonoj užima atsakingas vietas, tačiau jos to fakto negalėjo užginčyti. Ir taip, buvę išdidūs nacių generolai su von Paulum ir Seydlitzu priešakyje tebevaikščioja Maskvos gatvėmis vokiečių kariuomenės uniformose ir organizuoja iš vokiečių karo belaisvių armiją, kuri jau turinti apie 100,000 karių. Tai tie vokiečiai, daugiausia buvusieji naciai, kurie perėję per bolševikų politinį koštuvą, buvo rasti tinkamais kovoti už "Stalino ir Lenino idėjas". Nacių karo paslapčių žinovai ir karo ginklų mokslininkai, taip pat įvairūs technikai bei mechanikai, šiandien tūkstančiais dirba bolševikų karo mašinai, nors ir ne visi savo noru. Daugelis buvusių nacionalsocialistų partijos narių dabar jau suskubo įsigyti komunistų partijos bilietą ir, pažindami vokiečius, sėkmingai tarp jų varo komunistinę propagandą ir terorą. Taip lengvai rudasis kailis gali išsišerti į raudonąjį!

●

Darbo vergus ne tik Hitleris mokėjo medžioti. Komunistai tą žmonijos gėdą praktikuoja daug plačiau. Vokietijos kardinolas Frings sako, Sov. Rusijoj dar tebelaikoma tarp 2-4 milijonų vokiečių karo belaisvių. Bolševikų viešas tvirtinimas, jog karo belaisvių belikę tik 800,000, visoj Vokietijoj sukėlė didžiausią susirūpinimą. — Kas atsitiko su kitais? — klausia žmonės. Iš paleistųjų iš bolševikų nagų vakarinėj ir pietinėj Vokietijoj pasirodė tik vienas kitas darbui netinkamas, utėlių užėstas invalidas.

Bet kas bolševikus pažįsta geriau ,tas žino, kad ne tik milijonai vokiečių ir kitų tautų karo belaisvių, tačiau taip pat milijonai pavergtų šalių civilinių žmonių vargsta ir miršta raudonosios imperijos kasyklose, požeminiuose ginklų fabrikuose, Sibiro miškuose ir Ledinuotojo vandenyno uostuose kaipo darbo vergai. Juk patys bolševikai skelbia, kad jie mobilizuoja karinei prievolei 18 ir 19 metų vaikinus, o berniukai nuo 14 iki 17 metų ir mergaitės nuo 15 iki 16 metų mobilizuojami į "geležinkelių mokyklas", anglies kasyklas ir fabrikus, žinoma, daugiausia karinei pramonei. Bet apie tai daugiau kitą kartą.

Č.

LIETUVIŲ TREMTINIŲ GYVENIMAS IR DARBAI

(Rašo "Darbininko" korespondentas Vokietijoje St. Devenis)

IRO Valosi Nuo Komunistų

Komunistai visokiausiais būdais pradėjo skverbtis į IRO, kai tik ši tremtinių globos organizacija buvo pradėta organizuoti. Jau pavasarį buvo aišku, kad IRO nueis UNRRAos keliais — jai rūpės ne tiek tremtinių šalpa ir kur nors įkurdinimas, kiek jų spaudimas grįžti į pavergtus kraštus. Pakėlus triukšmą, IRO nuo komunistinio gaivalo pradeda apsivalyti. Rusas komunistas Borinski, IRO buvo iškilęs į gen. sekretoriaus padėjėjus, neseniai iš savo pareigų buvo paprašytas pasitraukti. Savo laiku LAIC Borinskį buvo vaizdžiai pavaizdavęs Valstybės Departamentui.

Jei IRO ir toliau eis apsivalymo keliu, ir jai ir tremtiniams bus didelė nauda, nes komunistai, kaip ir visur, dirba tik griaunamąjį darbą.

Vokiečiai Naudojosi D P Maistu

Schleswiego - Holsteino apygardoje vienas atsakingas anglų karininkas pareiškė, kad vokiečiai, dirbantieji maitinimo įstaigose, sąmoningai glogino DP maistą. Tai, anglu karininko nuomone, ūkiškai-politinis vokiečių sabotažas. Pasirodo, vokiečiai anglu karinę vadovybę klaidingai informavo apie sandėliuose esančias maisto atsargas, kad tuo būdu daugiau produktu paskyrus vokiečiams. Tokiu būdu ilgą laiką miltus, anglų karinės valdžios numatytus DP, skirstė nereguliariai ir neproporcingai. Dėl vokiečių sąmoningo sabotažo DP ilgą laiką visai negavo bulvių, kurios atitekdavo vokiečiams. Tokiems reiškiniams paaiškėjus, keliolika vokiečių suimta.

Pulk. Gardner Varo D? Į Lagerius

Paaiškėjo, kad pakenčiamai gyvenusius lietuvius Nurtingene, Neufene, Oberleningene, Kircheime ir kitose vietose į lagerius iškėlė pulk. Gardner. Šita pavardė visų tautybių tremtiniams labai atsimintina. Pulk. Gardner 1946 m. Kemptone ukrainiečius prievarta išvežė į Rusiją. Paskui jis su Augsburgo UNRRAos direktorium Višik organizavo žiauriuosius screeningus. Paaiškėjus, kad screeningai daromi sauvališkai ir neteisėtai, Višik buvo atleistas, o pulk. Gardner tik perkeltas į Stuttgartą. Kalbama, kad Stuttgarte pulk. Gardner susibičiuliavo su sovietų repatriacinės komisijos karininku Oričkinu. Visa to pasekmė — DP liko išmesti iš žmoniškesnių sąlygų ir sausakimšai suvaryti į kareivines.

Važiavimas Darbams Į Angliją

Paskutiniuoju metu išvykimas darbams į Angliją gerokai sulėtėjo, ypač vyrų, kadangi Anglijoje lėčiau vyksta jų skirstymas darbams. Moterims yra lengviau. Jos tuojau skiriamos į ligonines, tekstilės darbams ir į ūkius. Dabar Anglijos Darbo Ministerija stato sąlygą, kad vykstančių į Angliją 75% sudarytų motervs. Jau verbuojamos vykti į Angliją lenkės. Tuojau prasidės baltų moterų verbavimas amerikiečių ir prancūzų zonose.

BOSTON, MASS. — J. E. Richard J. Cushing, Bostono Arkivyskupas, Šv. Vardo organizacijos 4-to seimo globėjas, įteikia arkidiecezijos raktą Šv. Vardo organizacijos nariams per William E. Hale, Bostono Arkidiecezijos Šv. Vardo Unijos prezidentui ir Planavimo Komiteto pirmininkui. Šv. Vardo Organizacijos seimas įvyks nuo spalių 1 d. iki 5-tos, Bostone, Massachusetts valstybės sostinė j. Tai bus nepaprastai gražus ir turiningas seimas. Visos ir lietuvių parapijų Šv. Vardo draugijos ruošiasi dalyvauti.

LDS SEIMAS

Rugsėjo 21 d. ir 22 dienomis š. m., Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje, Providence, R. I., įvyks Lietuvių Darbininkų Sąjungos (LDS) seimas. Didis organizacijos ir jos leidžiamo laikraščio "Darbininko" rėmėjas, kun. Jonas Vaitekūnas su savo darbuotojais — LDS 11 kp. nariais deda visas pastangas, kad šis LDS seimas būtų įspūdingas ir vaisingas.

Be tradicinio darbininkiškų klausimų svarstymo, įdomių paskaitų ir kalbų, manome dar sulaukti įžymių svečių iš Europos.

LDS apskričiai ir kuopos raginamos atsiųsti kiek galima daugiau atstovų ir svečių.

KUN. P. M. JURAS,
LDS Centro Pirmininkas.

Gubernatoriaus Bradford Žodis

Massachusetts valstybės Gubernatorius Robert F. Bradford, sužinojęs apie Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo de jure Sidabrinį Jubiliejų, prisiuntė adv. A. O. Shallnai, Lietuvos Garbės Konsului, sekantį pareiškimą:

"On July 28, 1922, the United States recognized Lithuania and the other Baltic States de jure.

It is gratifying to observe that the United States still recognizes the independence of the Baltic States.

I want to extend my felicitations and best wishes to the citizens of the Baltic background and wish them fortitude and success in their continued struggle for the independence and freedom of Estonia, Latvia and Lithuania on their Silver Anniversary of their de jure recognition by the United States.

(s) ROBERT F. BRADFORD
Governor"

Šį Gubernatoriaus Bradford pareiškimą adv. A. O. Shallna perskaitė Darbininkų radio piknike sekmadienį, liepos 27 d., E. Dedhame, ir taipgi pridėjo savo komentarus, linkėdamas Lietuvai kaip galima greičiau atgauti nepriklausomybę ir laisvę.

Olandai Stumiasi Į Turtingąją Sumatros Sritį

Batavia, Java, liepos 31 — Olandijos kariuomenė smarkiai stumiasi pirmyn į turtingą tabakos ir gumos Sumatros sritį. Jau užėmė Pematangsiantar, respublikiečių šiaurinės Samatros sostinę ir svarbią indonesiečių radio stotį.

Olandai smarkiai bombarduoja Chilachap uostą. Jie tikisi greit atkirsti visai šiaurinę Sumatrą.

Žydai Atkeršijo Britams

Jeruzalė, Palestina — Britai pakorė tris žydus teroristus, kurie buvo nuteisti sąryšyj su Acre kalėjimo išsprogdinimu. Pakartieji buvo žydų požemio organizacijos — Irgun nariai.

Irgun nariai, kaip praneša, keršydami, pakorė du Britų Armijos viršilas (sergeants), Marvyn Paice ir Clifford Martin, kuriuos jie laikė kaipo užstatus.

Rooseveltas Rėmęs Hughes Planą Karo Laivams Statyti

Washington, D. C., liepos 31 — Senato Karo Investigacijos sub-komiteto, kuris tyrinėja karo laivų statybos sutartį, posėdyj Jesse H. Jones, buvęs Komercijos sekretorius, liudijo, kad Mr. Rooseveltas, 1944 m., nežiūrint, kad perdaug pinigų jau buvo išleista 200-tonų laivo statybai, užgyrė Howard Hughes' planą statyti didžiausį pasaulyj lekiojantį laivą. Jis uždėjo savo veto ant Nelsono pasipriešinimų.

Komisijos posėdžiuose liudininkai iškėlė viešai daug sensacingų žinių apie įvairius pasilinksminimus. Pasakojo, kad "linksmintojoms" buvo mokama po šimtinę kas vakarą. Linksmino įvairius valdžios pareigūnus. Sakoma, kad už tuos pasilinksminimus apmokėdavęs Howard Hughes. Pastarasis įvėlė ir Sen. Owen Brewster (R. iš Maine). Jis jį vežiojęs nemokamai. Bet Sen. Owen Brewster jam atkirto, kad jis neprašęs jo vežioti lėktuvais, o pasiūlęs pats Hughes savo patogumui.

Šis visas skandalas iškilo, kai komisija pradėjo tyrinėti kaip Hughes ir Kaiser išgavę sutartį pastatyti $18,000,000 lekiojantį laivą, kuris dar nė nepakilo nuo žemės. Ši sutartis buvo išgauta 1942 metais.

Kaip baigsis šis tyrinėjimas parodys ateitis.

Rusijos Raudonųjų Barbariški Darbai Korejoje

Washington, D. C. — Šiomis dienomis Jung. Valstybių kariuomenės cenzūros biūras praleido patvirtintas žinias, kad Rusijos kareiviai sušaudė 400 krikščionių korejiečių ir sužeidė kitus 2,000 rusų okupuotoje šiaurės Korejoje birželio 30 d.

Korejos nepriklausomybės misijos viršininkas pulk. B. C. Lim pareikalavo, kad valstybės departamentas pravestų tyrinėjimą.

AUSTRALIJA REIKALAUJA U.N. PASKELBTI PALIAUBAS JAVOJ

Lake Success, N. Y., liepos 31 — Australijos atstovai pareikalavo, kad Jungtinių Tautų Saugumo Taryba įsakytų Olandijos valdžiai ir Indonesijos Respublikai, kad tuojau nutrauktų kautynes ir sudarytų paliaubas. Visus nesusipratimus, kad išspręstų taikiu būdu.

India taip pat pareikalavo, kad Jung. Tautų Saugumo Taryba pareikalautų Olandijos ir Indonesijos nutraukti kautynes.

Chandler Nuteistas Visam Gyvenimui Už Išdavystę

Boston, Mass., liepos 31 — Douglas Chandler, nuteistas kaipo išdavikas, visą gyvenimą sėdėti kalėjime ir užsimokėti $10,000 piniginės bausmės už transliavimą nacių propagandos iš Berlyno karo metu.

Teisėjas Francis J. W. Ford, pirm negu paskelbė bausmę, leido kalbėti pačiam Chandler'iui. Jis perskaitė savo parašytą pareiškimą. Tarp kitko jis sakė, kad visą ką jis skelbė, tai buvo pagal jo įsitikinimą, ir jis tai norėjo perduoti savo draugams piliečiams.

"Aš siūliau savo advokatui, prieš pradėsiant teismą, kad leistų man stoti teisme ir įrodyti mano įsitikinimų teisingumą, ypač apie pavojų mano kraštui iš pasaulio žydijos sąmokslo", sakė Chandler.

"Mano advokatas paskaitė mane bepročiu. Bet aš, tikrai ne beprotis, bet aš jiems leidžiau mane ginti tais pagrindais, kokius jie pasirinko".

Nubaudė New Yorko Miesto Aerodromų Direktorių

New York, liepos 31 — Marinų ir Aviacijos departamento komisijonierius Frederick G. Reinicke pripažino kaltu Elmer Haslett, miesto aerodromų direktoriu, už nevykusį reikalų vedimą ir jį prabausmę, leido kalbėti pašalino iš tos vietos.

Jis gaudavo $8,350 algos metams.

Prezidentas Truman Pasirašė $15,978,241,583 Bilius

Washington, D. C., liepos 31 — Prezidentas Trumanas atidėjo į šalį visus kitus darbus ir ėmėsi peržiūrėti ir pasirašyti Kongreso skubotai priimtus bilius. Jau pasirašė 57 bilius ir ant dviejų uždėjo veto (draudimą).

Penkius bilius, kuriuos Prezidentas Truman pasirašė, Kongresas priėmė ir paskyrė $15,978,241,583 finansavimui valdžios darbų šiame krašte ir užjūryj per einančius fiskalius metus. Kongresas sumažino reikalaujamą sumą $1,004,613,107.

Bricker Išsitraukė Iš 1948 Lenktynių

Columbus, Ohio, liepos 31 — Senatorius John W. Bricker išsitraukė iš 1948 Respublikonų partijos nominacijos į Prezidentus. Jis remia Senatorių Taft.

JUNG. VALSTYBĖS PASIUNTĖ PROTESTĄ RUSIJAI

Washington, D. C. — liepos 31 — Jung. Valstybių valdžia įteikė Rusijai protestą už išvežimą Vokietijos ir Italijos turto iš Vengrijos, Bulgarijos ir Rumunijos.

Tokį pat protestą, notos formoje, įteikė Rusijai ir Anglija.

Amerikos valdžia reikalauja, kad Rusija duotų pilniausias informacijas apie išvežtą turtą.

Austrijos turtas, išvežtas iš trijų minėtų kraštų, nepripažįstamas kaipo Vokietijos turtas. Rusija grobia viską, kur tik gali prieiti.

Lietuvių Radio Programa

ŠEŠTADIENĮ, 1:15—2:15 P. M.
1230 KILOCYCLES — WESX ,SALEM, MASS.

Šeštadienį, rugpiūčio 2 d., 1:15 val. po pietų, įvyks graži, lietuviška radio valanda. Per visą valandą plauks oro bangomis lietuviškos liaudies dainos, muzikos kuriniai, pranešimai, sveikinimai ir kalbos.

Prašome pasukti savo radio rodyklę ant 1230 kilocycles ir klausyti programos iš WESX stoties, Salem, Mass.

DARBININKAS RADIO
366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.
Tel. SOUth Boston 2680 arba NORwood 1449

ĮVAIRIOS ŽINIOS

TREMTINIŲ STOVYKLOS VIETOMIS TUŠTĖJA

New York (LAIC) — Iš tremtinių spaudos patiriama, kad visose trijose zonose, ypatingai britų, vyksta masinis emigrantų surašinėjimas.

Stambiausia operacija tai — "Westward Ho", į Angliją. Per Seedorfo stovyklą tūkstančiai išplaukė Anglijon, jų tarpe latvių 34%, ukrainiečių 29%, lietuvių 20%, estų 9%, be pilietybės 80%. Proporcija maždaug atitinka tremtinių masių proporcijai. Įdomu, kad sveikatos patikrinimai "išskrynino" (tai pačių tremtinių terminas) pradžioje 1.5%, dabar 0.5%.

Pastaruoju laiku pradėjo veikti Argentinos, Belgijos, Brazilijos ir Kanados misijos.

Amerikiečiams, žinoma, įdomiausia patirti Kanadon vykimo sąlygos. Kaip praneša Detmoldo "Lietuvių Žinios", registracija prasidėjo Stuttgarto apygardoje, Amerikiečių Zonoje, ir registracija praplečiama visai zonai. Užsirašyti gali 20-40 metų amžiaus asmenys miškų ir laukų darbams. "Sąlygos daug geresnės kaip vykstančiųjų į Belgiją, o gal net ir į Angliją: 10 mėnesių reikės sudaryti sutartį, o šiam laikui praėjus, asmuo galės pakeisti darbą ir jį pasirinkti kur jis norės. Tarp atvykusio ir Kanados piliečio nėra jokio skirtumo. Jis bus lygiai traktuojamas, kaip ir kiti Kanadoje dirbantieji darbininkai. Jei toks asmuo užsidirbs tiek pinigų kad galėtų išlaikyti savo šeimą ar gaus kito pasitinkančio Kanadoje gyvenančio asmens garantiją, kad jis apsiima tokio asmens šeimą išlaikyti, tai jo šeimai bus duodama pirmenybė į Kanadą atvykti. Asmens, turintieji Affidavitus ir jau įteikę juos kuriam nors Amerikos Konsulatui, turi paprašyti, kad jie būtų persiųsti į Am. Konsulatą Montrealyje ir iš ten bus daug patogiau ir greičiau galima išvykti į USA (suprantama, po 10 mėnesių). Bet pabrėžiama, kad atvykę asmens ir pabuvę kurį laiką Kanadoje dažnai atsisako vykti į USA. Pirmasis transportas numatomas liepos mėnesį".

Kol kas, LAIC neturėjo progos šių teigimų tikrumo patikrinti Vašingtono įstaigose. Kiek anksčiau, Britų Misija informavo vykstančius į Angliją, kad norintieji Amerikon imigruoti ir pasilaikyti "DP statusą", turėsią sugrįžti Vokietijon.

Šios žinios turėtų paskatinti amerikiečius rašyti savo kongresmenams, kad jie remtų HR 2910, vadinamą STRATTON BILL, pagal kurį 400,000 tremtinių galėtų įkeliauti Amerikon. Kol kas, Atstovų Rūmų pakomisijoje, kuri sprendžia šio projekto likimą, veikia smarki opozicija, kuriai pritaria "ura - patriotų" organizacijos bei Amerikos Legijono ir Veterans of Foreign Wars vadovybės. Reikalui kenkia ir perilgai užtrukęs įstatymo projekto nagrinėjimas pakomisijoje: perdaug atsirado norinčiųjų liūdyti už ar prieš.

JUNGTINĖS TAUTOS PLANUOJA PASKIRTI NAUJĄ KOMISIJĄ BALKANAMS

Kaikurie Atstovai Tikisi Apeiti Rusijos Veto

Lake Success, N. Y., liepos 31 — Kaikurie Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos nariai planuoja sustiprinti Balkanams tyrinėti komisiją, įtraukiant į ją įžymiausius vadus.

Kaip žinoma, Rusija pasipriešino dabartinei komisijai ir uždėjo savo veto. Taigi dabar planuojama Rusijos veto apeiti, paskiriant naują komisiją.

Kun. Bružikui Padaryta Operacija

Misionieriui tėvui Jonui Bružikui padaryta pavojinga balso stygų operacija. Operacija pavyko, bet dar ilgai negalės sakyti pamokslų. Todėl turėjo pertraukti misijas tremtinių stovyklose. Tačiau jis susilaukė pagalbos iš Rymo. Jau gavėnios metu gražiai pasidarbavo tėvas Gutauskas, S. J., o nuo rugpiūčio vidurio jis ir dar keletas kitų jaunųjų jėzuitų darbuosis su T. Bružiku tremtinių tarpe.

Jei kas norėtų pasiųsti T. Bružikui laiškutį jo kunigystės sidabrinio jubiliejaus proga rugsėjo mėnesį, tai siųskit šiuo adresu: Rev. J. Bružikas, S. J. Kaulbachstrasse 31-a, (13-b) Muenchen 22. Germany, U. S. Zone.

Raginimai Grįžti Namo Nesibaigia

Birželio mėn. į Hanau stovyklą atvyko USA karininkas DP reikalams kpt. Moses, ir susikvietęs tautinius komitetus, namų atstovus ir tautinių grupių vadovus kalbėjo repatriacijos reikalais. Nors kap. Moses ragino grįžti, bet jis elgėsi rimtai ir nuosaikiai. Jis pareiškė, kad USA vyriausybė prievarta nieko nevertė ir neverčia grįžti į savo tėvynes, bet karinė amerikiečių vadovybė Vokietijoje norinti įspėti visus DP, jog negrįžtant jų laukia neaiški ateitis. Kiekvienas DP turįs rimtai apsigalvoti. Kas nori grįžti, patarė paskubėti, nes dabar šiltas oras. Grįžtantieji gausią 60 dienų maisto davinį.

Baigęs pranešimą, atsakinėjo į klausimus.

Vienas lietuvis plačiau išdėstė lietuvių tremtinių nusistatymą. Lietuviai tremtiniai neturi kur repatrijuoti, nes jų tėvynė yra rusų okupuota. Tegul tik rusai iš Lietuvos pasišalina, visi lietuviai tuojau grįš namo ir nereikalaus jokio maisto davinio. Dabar lietuviai repatrijuoti negali dar ir todėl, kad okupantai mus laiko savo piliečiais. Pagal sovietų tvarką, mums gręsia mirties bausmė, nes mes karo metu pasišalinom pas priešą. Sovietai visai neatsižvelgia į tai, kad mes nesiskaitome sovietų piliečiais. Dabar Rusijoj mirties bausmė pakeista 25 m. darbams stovyklose, bet tai lygu mirčiai, nes niekas ilgiau 3-5 metų sovietų stovyklose neišgyvena.

Atsakydamas kap. Moses pareiškė, kad jis Lietuvoje nebuvęs ir gyvenimo sąlygų nežinąs, todėl konkrečiai nieko pasakyti negalįs. Smulkesnius paaiškinimus galėtų duoti sovietų repatriacinės komisijos karininkas, kuris sutinka atvykti į Hanau padaryti pranešimą. Susirinkusieji pareiškė su rusais nenori turėti jokių reikalų. Rusų karininko pranešimas būtų tada išklausytas, jei jis sutiktų atsakyti į visus klausimus ir pasikalbėjimą stebėti Amerikos korespondentai.

Toliau kap. Moses pareiškė savo įsitikinimą, kad sovietai iš Baltijos kraštų turėtų pasitraukti.

Pabaigoje vienas lietuvis dar paklausė, kodėl DP stovyklų neaplanko buvę Baltijos kraštų ministeriai, seimų atstovai ar šiaip žinomi garsūs žmonės, o tik vieni rusai?

Kap. Moses nieko neatsakė, tik palingavo galvą.

Britanija Atsisakė Siųsti Militarius Reikmenis Olandijai

Londonas, liepos 31 — Anglijos valdžia atsisakė siųsti įvairius militarius reikmenis į Olandiją, kuriuos pastaroji naudoja prieš Indonesijos Respubliką.

Paskyrė Forrestal Krašto Apsaugos Sekretorium

Washington, D. C. — Prezidentas Truman paskyrė James V. Forrestal, buvusį Karo Laivyno sekretorių, sujungtų ginkluotų jėgų krašto apsaugos sekretorium.

Verbuoja Vykti Miško Darbams Į Kanadą

Vasarą anglų zonoje buvo verbuojami savanoriai vyrai, norį vykti miško darbams į Kanadą. Norinčių atsirado daug. Liubeke yra įtaisyta į Kanadą vykstantiems pereinamoji stovykla. Tuo tarpu iki šiol į Kanadą dar niekas neišvažiavo.

"CARE" Praneša Apie Naujus Maisto Ir Kraitelių Siuntinius Europos Kūdikiams

New York, N. Y.—Maistas ir drabužiai Europos jauniems vaikams, kurie labiausia kenčia nuo dabartinių trūkumų, jau išsiųsta iš Amerikos. Paul Comly French, CARE egzekutyvis Direktorius šiandien praneša apie naujus maisto siuntinius ir kūdikių kraitelius, kuriuos dabar galima siųsti į užsienį.

Jung. Valstybių gyventojai, kurie tik nori padėti savo draugams ir giminėms Austrijoj, Belgijoj, Prancūzijoj, Čekoslovakijoj, Suomijoj, Airijoj, Olandijoj, Lenkijoj, Vengrijoj, Rumunijoj, Britanijoj, Italijoj, Graikijoj ir Vokietijoj (Amerikiečių, anglų ir prancūzų zonose, ir Berlin) šiandien gali į ten išsiųsti tuos tris siuntinius.

Pirmas iš naujų siuntinių, CARE 'infant' maisto siuntinis, parūpina pilną, arba papildomą dietą kūdikiui nuo pirmos dienos iki 6 mėnesių amžiaus. Siuntinis aprūpina kūdikį nuo 4 savaičių iki 3 mėnesių, priklausant nuo kūdikio svorio ir sveikatos.

CARE 'baby' maisto siuntinis parūpins maisto kūdikiams nuo 6 mėnesių iki vieno meto amžiaus. Šiame siuntinyje yra užtektinai maisto dėl nuo 30 iki 80 dienų.

CARE 'kraitelis' parūpina bonkų, pudro, vatos, muilo, spilkučių, blanketų, kimoną, baltinių ir kitų reikmenų, kurie reikalingi aprengimui ir priežiūrai naujo kūdikio.

Kiekvienas siuntinys kainuoja $10. Pristatymas yra garantuojamas.

Pabrėždamas "baisia mirties ratą" Europos naujagimių nuo bado p. French ragino amerikiečius, kurių draugai ir giminės Europoje turi jaunų kūdikių, neatidėliojamai užsakyti naujus CARE kūdikių siuntinius.

Galima užsakymus pasiųsti CARE, 50 Broad St., New York.

DP LAIŠKAI IŠ ANGLIJOS

Laivai ir laiveliai plaukia per Lamanšą. Jie plaukia iš Vokietijos su DP. Jų tarpe per Lamanšą perplaukė jau ne maža ir lietuvių. Jau suspėta gauti ir keletą laiškų iš atvykusių į Angliją. Jų patirti pirmieji įspūdžiai geri. Čia gyvenimas jiems būsiąs daug geresnis. Pirmiausia, kad jie tik išlipę į Anglijos krantą esą laikomi žmonėmis. Daug maisto produktų ir vaisių galima pirkti be suvaržymų ir kortelių. Tačiau, dėja, tam viskam reikia pinigų. Šilingų pradžiai jiems esą duota tik būtiniausiems reikalams.

Tremtiniai be darbo Anglijoje nebus laikomi. Atvykusių su pirmaisiais transportais dalis jau dirbanti. Kai kurie atvykę prie kareivinių ir barakų statymo darbo gavo jau antrą - trečią dieną po atvykimo; kai kurie gavo darbo ir dirba įmonėse. Aišku, duona visur teks pelnytis sunkiame prakaite. Tačiau visi atvykusieji yra patenkinti. Visi reiškia džiaugsmo, kad su atvykimu į Angliją DP jaučiasi išsilaisvinę iš alkio ir bado siaučiančio Vokietijoje. Bet svarbiausiai ką DP pastebi, tai kad čia jie yra laikomi žmonėmis tokiais kaip ir visi kiti. Jiems suteikiamos tokios pat teisės, kokias turi ir anglų darbininkai. Jie įrašomi į darbo unijas ir jiems mokės tokias pat pašalpas ir konpensacijas nelaimingu atveju, kaip ir anglų darbininkams.

Vienas lubekietis rašo, kaip jis buvo pasitiktas savųjų Anglijoje. Jų pasitikti ir aplankyti buvo atvykęs Lietuvos pasiuntinys min. Balutis. Jis kalbėjosi, dalijosi įspūdžiais su atvykusiais ir papasakojo kokiose sąlygose jiems teks gyventi ir dirbti Anglijoje. Su min. Balučiu buvo atvykę ir daugiau lietuvių pasveikinti atvykusius ir pasidalinti su jais pirmaisiais įspūdžiais. Estų ir latvių ministeriai taip pat buvo atvykę pasitikti savųjų. Visus atvykusius ministeriai gausiai apdalino cigaretėmis ir palinkėjo jiems sekmės darbe.

Kitas iš išvykusių į Angliją rašo, kad jis ir savo akimis nenori tikėti, kad jis jau svetimame krašte, o ne toje sugriuvusioje Vokietijoje. "Aš niekaip negaliu suprasti, kad aš štai galiu erdviame kambaryje, padoriai gulėti minkštoje lovoje, o ne "kocervų dėžėje" arba ant trijų aukštų narų". "Čia nėra tiek pesimizmo, o svarbiausia nėra vargo ir bado. Krautuvėse galima pirkti daug kas iš maisto, ypač vaisių. Restoranuose svečiai galima pavalgydinti be jokių kortelių. Tačiau, vis dėl to, mes, pasak jo, jaučiamės ir čia nejaukiai, svetimi. Ir važiuodami ir atvažiavę daug mąstome ir galvojame apie savo kenčiančią tėvynę. Visi norime ją pamatyti, visų širdis, pasak jo, ji traukia, bet į ją sugrįšime ir ją pamatysime tik tada, kai ji bus laisva ir nepriklausoma".

LIETUVIŲ TREMTINIŲ GYVENIMAS IR DARBAI

(Mūsų Vokietijos Korespondento)

Lietuvių Tremtinių Skautų Pasirodymas Anglijoje

Šį pavasarį iš anglų zonos daug lietuvių tremtinių skautų išvyko darbams į Angliją. Vasarą Anglijon nuvykę lietuviai skautai dalyvavo dideliame vidurinės Anglijos skautų sąskrydyje. Tame sąskrydyje dalyvavo apie 2000 skautų, vyriausioji Imperijos skautų vadovybė ir daug aukštų svečių. Lietuvių skautų būrelis buvo vienintelis iš svetimtaučių. Lietuviai skautai su savo vėliava dalyvavo iškilmingajame parade, o meninėje dalyje pasirodė su vaizdeliu "Lietuva", kur buvo pavaizduota laisvoji Lietuva, okupantų Lietuvai daromos skriaudos ir lietuvių tremtinių gyvenimas. Be to, lietuviai skautai padainavo lietuviškų dainų ir pašoko lietuvių tautinius šokius.

Gražus lietuvių skautų pasirodymas anglams padarė didelį įspūdį. Vienas iš Anglijos skautų vadų pareiškė, kad anglai turi dėti visas pastangas, kad Lietuvos skautai galėtų grįžti į laisvą tėvynę.

Pradėta Registracija Norintiems Vykti Į Kanadą

Amerikiečių zonos kai kuriose vietose prasidėjo tremtinių registracija vykti miško ir lauko darbams į Kanadą. Užsirašyti gali visi tremtiniai nuo nuo 20 ligi 40 metų amžiaus. Žadamos geresnės sąlygos, kaip vykstantiems į Belgijos anglies kasyklas. Pradžioje 10 mėnesių reikia pasirašyti sutartį, o tam laikui praėjus, asmuo galės darbą pakeisti ir pasirinkti kitą darbą. Tarp atvykusio svetimšalio ir Kanados piliečio nebūsią jokio skirtumo. Jei dirbantysis užsidirbs tiek pinigų, kad galėtų išlaikyti savo šeimą, ar gaus pasiturinčio Kagarantija, kad jis apsiima garantija ,kad jis apsiima tokio asmens šeimą išlaikyti, tai tokio dirbančiojo šeimai bus duodama pirmenybė atvykti į Kanadą.

Aiškinama, kad pirmasis transportas į Kanadą numatomas dar šią vasarą. Vis dėl to, kol kas tai tik teoretinis dalykas.

Tremtinių Reprezentacinis Pasirodymas Amerikietėms Ponioms

Birželio mėn. pradžioje Augsburge amerikietėms ponioms tremtiniai suruošė reprezentacinį menimį pasirodymą, kur įvairios tautybės pasirodė su savo tautiniu menu. Pasirodyme dalyvavo lietuviai, latviai, estai, ukrainiečiai ir lenkai. Pasirodymo iniciatorė buvo amerikietė Miss L. Fite.

Lietuvius šiame pasirodyme gražiai atstovavo Augsburgo lietuvių tremtinių baleto trupė, susidedanti iš seserų Drazdauskaičių, Sadzevičiūtės ir Modzeliausko. Ši baletininkų trupė pašoko stilizuotą dalykėlį "Bernelio belaukiant". Augsburgo gimnazijos moksleiviai pašoko tautinius šokius — "Žiogelis" ir "Malūnas".

Lietuvių tautiniai šokiai amerikietėms ponioms taip patiko, kad jos pasisiūlė atvažiuoti į lietuvių stovyklą ir plačiau susipažinti su lietuvių tautiniais šokiais ir kitu lietuvių liaudies menu.

Programą baigus, amerikietės ponios buvo pakviestos į visų tautybių liaudies meno parodėlę.

St. Devenis.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

Res. Sou. 3729 Sou 4618

Lithuanian Furniture Co.

MOVERS — Insured and Bonded Local & Long Distance Moving

326 - 328 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

A. Gumauskas

Generalis Kontraktorius

694 Chalkstone Ave.,
PROVIDENCE, R. I.

Tel. Plantations 0753

Parūpinu planus ir statome naujo stiliaus namus su moderniškais įrengimais. Atliekame visokius darbus namų taisymo.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — G. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. 6th St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — B. Cūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway — 1864-W
Iždininkė — Ona Staniuliūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Krasauskas, 11 Springer St., So. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagždys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas—Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly.

— by —

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1870.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA:	
Domestic yearly	$5.00	Amerikoje metams	$5.00
Domestic once per week yearly	$3.00	Vieną kart savaitėje metams	$3.00
Foreign yearly	$5.50	Užsieny metams	$5.50
Foreign once per week yearly	$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams	$3.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.

Telephone SOUth Boston 2680

Rusija Nieko Neduoda, Nes Nieko Neturi

V. A. Zorin, Sovietų pasiuntinys Šveicarijoj, mėgina išaiškinti, kodėl Marshallo planas Maskvai nepriimtinas. Išaiškinimas daugiau panašus į apkaltinimą. Kaip ir visur, taip ir čia Maskva įžiūri politinį Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos bloką, tiesioginiai nukreiptą prieš Sovietų Sąjungą. Anot Zorino, pakvietimas Rusijos į Paryžiaus pasitarimą buvo padarytas vien akims apdumti. Jei pakvietimas būtų buvęs nuoširdus — sako Zorin — tai būtų buvę paskelbtos visos smulkmenos pasitarimo, kurs įvyko Paryžiuje birželio 17-18 dienomis, tarp Britanijos premiero Bevino ir Prancūzijos — Bidault. Ten buvusios kažkokios slaptos sutartys, kurių turinio minėtieji ministrai taip ir nenorėję Sovietams atskleisti. Sovietai priėmė pakvietimą, bet kadangi nežinojo pilnų ekonominio Europos atstatymo sąlygų, tai negalėjo susitarti, nes jie numatė, kad čia slepiasi politiniai sumetimai Sovietų Sąjungos nenaudai. Reikėjo, girdi, sudaryti visų Europos tautų komisiją ir tuomet tiktai tartis grynai ekonominiais klausimais.

Suprantama, kad tas Zorino pareiškimas buvo Maskvoj iškeptas. Iš jo kyšo eilinė Rusijos taktika: pristeigti visokių komisijų ir ginčytis, delsti ir prie jokių rezultatų neprieit, nes ekonominis Europos atsigimimas tiesioginiai priešingas Sovietų planui: bolševikai nori pratęsti ko ilgiausiai Europos skurdą, kad tam skurde galėtų komunizmas nekliudomai stiprėti. Taigi aišku, kad ne Alijantai, bet komunistai sabotažuoja Europos gerbūvį savo politiniams tikslams. Zorino įtikinimai nieko neįtikins.

Rusijai atmetus Marshallo planą ir uždraudus šešioms jos pavergtoms valstybėms prie jo prisidėti, kyla klausimas, kaip ji galės tas valstybes ekonominiai atstatyti? Mat, ir ji turinti savo ekonominį planą. Žinantiems bolševikų taktiką Rusijos planas yra aiškus: visą žmonių turtą atimti, pristojusiems prie komunizmo išduoti ubagiškas maisto korteles, o nekomunistams neduoti nieko; žinokitės — stipkite badu. Kas kiek suniurnės — kulką į pakaušį. Tai toks Sovietų planas.

Bet Amerikos ekonomistai, matuodami Rusiją civilizuotu matu, (bergždžios pastangos!) ir šiaip ir taip mėgina išnagrinėti, kuriuo būdu Sovietai gali savo nukamuotus vergus ant kojų pastatyti. Ieško su žvakėmis ir nesuranda. Nuodugniausi tyrinėjimai veda prie tos pačios išvados: **Rusija nieko negali duot, nes nieko neturi.** Jai reikia pinigų, mašinų, maisto, drabužių, pastatų ir bendrai pačių būtiniausių gyvenimo reikmenų. Ne tik nieko neduoda, bet pati dairosi, ką čia apiplėšus. Ir plėšia be atodairos ir taip jau nualintas tautas, kurios turėjo nelaimės pakliūti jos vergijon. **K.**

Dešimtasis Sekmadienis po Sekminių (Rugp. 3 d.)

EVANGELIJA: Luko 18, 9-14

Anuo metu: Jėzus pasakė kai kuriems, kurie patys savimi pasitikėjo teisūs esą ir kitus niekino, jis pasakė šitą prilyginimą: Du žmogu atėjo į šventyklą melstis; vienas buvo parisiejus, kitas muitininkas. Parisiejus stovėdamas taip pats sau vienas meldėsi: Dėkoju tau, Dieve, kad aš ne toks, kaip kiti žmonės: plėšikai, neteisūs, svetimoteriai, taip pat ir kaip šitas muitininkas. Aš pasninkauju du kartu savaitėje, duodu dešimtines viso, ką turiu. Muitininkas, atstu stovėdamas, nedrįso nė akių pakelti į dangų, tik mušėsi į krūtinę ir sakė: Dieve, būk gailestingas man nusidėjėliui. Sakau jums: šitas nuėjo į savo namus nuteisintas, anas ne. Nes kiekvienas, kurs save aukština, bus pažemintas, ir kas save žemina ,bus paaugštintas.

LEKCIJA: Šv. Povilo Apaštalo laiško Korintiečiams (1 Kor. 12, 2-11)

Broliai: Jūs žinote, kad būdami pagonys, eidavote pas nebylius stabus, kaip buvote vedami. Todėl aš jums pareiškiu, kad nė vienas, kurs kalba Dievo Dvasioje, nesako: Prakeikimas Jėzui; ir nė vienas negali pasakyti: Viešpats Jėzus, kaip tik šventojoje Dvasioje.

Dovanos, tiesa, yra įvairios, bet ta pati Dvasia. Patarnavimai yra įvairūs, bet tas pats Viešpats. Veikimai yra įvairūs, bet tas pats yra Dievas, kurs visa visuose daro. Kiekvienam duodama Dvasios apsireiškimas, kad būtų iš to naudos. Vienam Dvasios suteikiama išminties kalba, kitam tos pačios Dvasios — žinojimo kalba; kitam tos pačios Dvasios — tikėjimas, kitam tos vienos Dvasios — gydymo dovana; kitam — stebuklų darymas, kitam— pranašystė, kitam — dvasių aiškinimas. Visa gi tai daro viena ir ta pati Dvasia, dalindama kiekvienam, kaip ji nori.

DU PO VIENU STOGU

DU VEIDAI

Žmogų atpažįsti iš eigasties, rūbų, skrybelės; pakeitė kuris pažįstamųjų įprastą eilutę (kostiumą), užsidėjo naują skrybelę, ir sunkiau jis beatpažinti. Netaip lengvai keičiasi žmogaus veidas, iš kurio geriausia pažįsti žmogų. Veide lieka kažkas, kas leidžia atpažinti žmogų betkur ir betkada. Palyginęs jauno žmogaus veidą su jau pasenusiu, lengvai rasi, kad tai to paties veido esama.

Tiesa, kartais sunkus ir audringas gyvenimas palieka veide tokių stiprių ir naujų pėdsakų, kad tasai labai pasikeičia. Pasakojama apie dailininką Rafaelį, kuris rinkdamas didžiajam paveikslui ("Paskutinė Vakarienė") apaštalų figūras vaikščiojęs po gatves ir ieškojęs jauno, skaistaus veido Šv. Jonui pavaizduoti, kol pagaliau suradęs jaunuolį, pagal kurį nupiešęs Šv. Jono veidą. Po ilgų metų tas pats dailininkas ieškojęs modelio Judo veidui pavaizduoti; suradęs jį skurdžiame patvirkusiame priemiesty ir pagal jį nupiešęs klastingą, atstumiantį Judo veidą. Ir koks buvo dailininko nustebimas, kai patyrė, kad tai buvo tas **pats žmogus, kuris prieš keletą metų pozavo Šv. Jono veidui!** Nepaprastas supuolimas: tas pats žmogus, kurio jaunas veidas švitėjo Šv. Jono nekaltumu, per keletą metų tapo klastos pilnu Judo veidu!

Tas retas supuolimas yra betgi dažnas ir net kasdieninis praktiniame gyvenime. **Tame pačiame žmoguje gyvena ir Šv. Jonas ir Judas.** Svarbu, kurio bus pergalė. Laimės vidaus kovą geroji pusė — švies skaistus Šv. Jono veidas; prasimuš piktoji pusė — susiformuos atstumiantis Judo veidas.

Tame pačiame žmoguje gyvas yra ir parisiejus, ir muitininkas. Jiedu gyvena po vienu stogu, kaip du broliai neprieteliai. Jie pasirodo pasikeisdami: čia vienas išeina, čia kitas. Kartais žmogus rodosi nuolankus ir nuoširdus, o kartais tas pats žmogus pasikelia aukštyn ir meta pilnus paniekos žvilgsnius kitiems. Kartais jis mušasi krūtinėn, o kartais kitų klaideles jaučiais paverčia.

PAVIRŠIUS IR GILUMA

Parisiejus ir muitininkas — tai du žmogaus veidai. Vienas jų lengvai matomas, kitas sunkiau — kaip ežeras, kurio paviršius blizga saulės apšviestas, o už jo yra giluma, kuri nežiba, tačiau savyje turtus slepia.

Sako parisiejus: pasninkauju dvi dienas per savaitę, duodu dešimtinę nuo visų savo pajamų. Ir tai nėra peiktina. Pagal Mozės įstatymą, jis turėtų pasninkauti tik vieną dieną per metus ir duoti dešimtinę tik nuo savo lauko vaisių. Jis gi atlieka daugiau. **Tačiau ir tai permaža.** Dešimtinė ir pasninkas tėra daugiau paviršiaus dalykai, kurie permažai paliečia žmogaus širdį. Dešimtinė, duodama šventovei, tiesa, tarnauja Dievo garbei, bet Dievo garbė nėra tik išorinis žibėjimas. **Didesnė garbė Dievui yra širdies garbė.** "Viešpatie, būk gailestingas man nusidėjėliui" — tas muitininko atsidūsėjimas, einąs iš atgailojančios širdies, ir buvo širdies garbė, vertingesnė už dešimtinę.

Yra žmonių, kurie galėtų duoti šventovei ne dešimtines, bet šimtines ir net tūkstantines. Tuo galėtų jie pakelti šventovės ir Dievo garbę. **Tai girtina, tačiau tai neviskas.** Paviršius žiba tik ant gilumos! Su dešimtine turi eiti ir žmogaus širdis. Ko neatliks širdis, nepadarys dešimtinės. Dešimtinės nuopelnai dar nėra širdies nuopelnai. Reikia, kad ir parisiejus su savo dešimtine, ir muitininkas būtų kartu **gerąja prasme, t. y., kad išorinis veiklumas atsiremtų į gilumą.** Kristus nepeikia parisiejaus dešimtinės ir jo pasninko. Jis plaka jo laikyseną, kad ji neina iš gilumos, o iš tuščio pasigyrimo. Atimk tą tuštumą iš parisiejaus laikysenos, įdėk jos vieton širdį, ir jis taps Evangelijos muitininku. **G.**

Šv. Kazimieras Tarp Tremtinių

NAUJA KAZIMIERINĖ LITERATŪRA

Žinomas istorikas prof. Simas Sužiedelis parašė Šventojo Kazimiero monografijėlę. Kas prisimena iš Hanau kunigų suvažiavime minėto profesoriaus paskaitą apie Šventąjį, tas žino, su kokiu plačiu istoriko mostu ir kokia meile šis jaunas mokslininkas prieina prie tokio jautraus dalyko, kaip šventųjų biografijos. Ši monografijėlė bus Šventojo gyvenimo darbas tremtyje, o šios rūšies iš viso pirmas mūsų kalba.

Kitas jaunas istorikas dr. A. Kimsa, gyvenąs Ravensburge, baigia ruošti veikalą apie Šv. Kazimierą. Autorius gavo progos naudotis turtinga biblioteka ir radęs daug retos, o gal būt, kad dar niekam nežinomos medžiagos. Autorius randa, kad Šv. Kazimiero pavyzdys ir svarba šiems laikams yra ne mažesni, negu anuomet, kai jo išmintinga ranka buvo tiek gera padaryta, gelbstint Lietuvą nuo rytų ir pravoslavų antplūdžio.

Kazimierinė drama, be dviejų dalykėlių liaudžiai, kurie lenkišku sekimu buvo pasirodę 20-to š. pradžioj ir kurie N. Lietuvoj jau buvo nežinomi, ligi šiol neturėjo nei vieno originalaus dalyko. Pirmąjį bandymą šiuo atžvilgiu padarė kun. B. Zidanavičius, parašydamas 4 v. dramą "Šventasis Kazimieras Lietuvos Karalaitis".

ŠV. KAZIMIERAS — PIRMASIS ATEITININKAS

Kauno Arkivyskupas Juozapas Skvireckas, atsakydamas į sveikinimus, yra parašęs moksleiviams ir sendraugiams ateitininkams laiškus, kuriuose pabrėžia: "Šv. Kazimierą galima pilna prasme vadinti pirmuoju, kurs ryžosi Lietuvoje visą atnaujinti Kristuje. Jis pirmas ateitininkas, sektinas visais laikais". J. E. Arkivyskupas abiejuose laiškuose duoda įdomios medžiagos Šventojo gyvenimui paryškinti, kartu darydamas išvadą, kad šis gyvenimas yra gyvas pavyzdys mūsų laikų jaunimui ir katalikiškajai inteligentijai.

Jo Ekscelencija, nuo ano atmintino ganytojinio laiško, išleisto 1943 m. kovo 4 d. Šventojo sukakčiai paminėti, ligi dabar gyvena viena mintim, kaip Šv. Tautos Globėjo kultą išplėsti mūsų tautoje, kad jis sugyvintų krikščionišką mūsų gyvenimą.

ŠV. KAZIMIERO KOLEGIJA ROMOJE

Žiniomis iš Romos, Lietuvių Kolegija, persikėlusi į nuosavas patalpas (Roma, Via Casalmonferrato 20), Šv. Globėjo dieną turėjo būt iškilmingai pašventinta. Į tas iškilmes buvo laukiamas J. E. Arkiv. J. Skvireckas, kuris savo rūpesčiu ir lėšomis didele dalimi yra prisidėjęs prie šios kolegijos įkūrimo. Tuo tarpu neturime žinių, kaip šios iškilmės praėjo.

ŠVENTOJO MINĖJIMAS BALTIJOS UNIVERSITETE

Tautos Globėjo diena šiais metais praėjo visur su retu įspūdingumu. Pamaldos ir minėjimais ypa-

Tesinys 8-tame pusl.

PARTIZANAI

APYSAKA

Parašė

Jonas Kmitas

14.

Dvi Draugės

Pabaigusi dienos darbą, Eugenija Stuobrienė sėdėjo savo kukliam kambary. Su ja buvo jauna studentė Aldona Čiulgaitė, kuri jai darbe pagelbėjo. Kaip ta jauna graži mergaitė išsigelbėjo iš čekistų nagų, Eugenija iki šios dienos negali suprasti. Aldonos tėvai, stambūs ūkininkai, išgabenti į Rusijos šaltąsias vietas — Sibirą, ar Archangelską. Jos brolis, universiteto studentas, pabėgo nežinia kur į partizanų stovyklą, ar į Vokietiją. Tuo būdu, Aldona turėjo būt suimta, tardyta, įkalinta, išvežta, arba susilaukti už mirtį baisesnio likimo. Bet Aldona to viso išvengė, saugiai gyvena Eugenijos bute ir pagelbsti jai eiti perkalbėtojos pareigas. Čia, be abejo, prisidėjo ta aplinkybė, kad Aldona, greta vokiečių ir prancūzų kalbos, mokėjo ir anglų kalbą, kuri Eugenijai buvo svetima. Tas tur būt Aldoną ir išgelbėjo. Ji buvo laikinai priskirta prie Eugenijos biūro, bet su ta sąlyga, kad Stuobrienė ko greičiausiai išmoktų iš jos angliškai, ir tuomet — na, tuomet Aldona bus nebereikalinga, ne perkalbėtojų štabas dėl stokos lėšų, reikia sumažinti. Koks paskui bus Aldonos likimas, komisaras nesako. Jos nė nedomina, nė galvoti apie tai nenori, nes vienas prisiminimas gali iš proto išvaryti.

Perkalbėtojų biūro viršininkas, čekistas Vasilij Pochotin, buvo tipingas bolševikų diplomatas. Dar vos apysenis, gražus augalotas vyras, puošniai apsitaisęs, truputį perdaug kvepalais atsiduodąs, švelnia kalba ir malonia šypsena mėgino gražiąją lytį sužavėti. Kur kitur, be abejo, jis turėjo nemaža pasisekimo, bet Eugenija ir Aldona, atspėdamos jo sumetimus, kitokio jausmo link jo neturėjo, kaip tik gaivalinę baimę, su kokia būsimoji auka žiūri į būsimąjį kankintoją. Tačiau jisai, rodos, niekad nemanė jų kankinti. Priešingai, kalbėdavosi su jomis rinktiniu mandagamu. Tiktai jo juodos, drėgnos akys kartais keistai žibteldavo. Nuo to žvilgsnio Aldona aiškiai sudrebėdavo. Eugenija išoriniai susivaldydavo, bet jos širdį diegliai suspausdavo. Komisaras matomai pastebėdavo jų susijaudinimą. Ar jis tą aiškindavo savo naudai, ar nenaudai, nežinia, bet su savo vizitu ilgai neužtrukdavo, tik išeidamas neužmiršdavo Eugeniją paklausti, kiek ji pažangos anglų kalboje padarė. Su ta pažanga Eugenija delsdavo kiek įmanydama. Vis jam atsakydavo, kad angliškai skaityti ir suprasti gerokai sugeba, bet ištarmė — oi, kokia ji paini ir neįkandama! Komisaras mandagiai nutylėdavo, bet matomai buvo nepatenkintas. Ir taip, komisaro atsilankymai suteikdavo joms vien nerimo ir išgąsties.

Bet būdavo ir laimės valandų. Ir ta laimė tuomi didelė, kad buvo labai pavojinga. Dalykas toks, kad kurį vėlybą vakarą jas aplankydavo Eugenijos vyresnysis sūnus Andrius, plačiai žinomas, stropiai gaudomas ir niekad nepagaunamas partizanų vadas Sakalas. Tai, rodos, neįmanoma, bet Andriukas sugebėdavo ir neįmanomas kliūtis nugalėti. Jis taip tą atlikdavo, kad rodės ir kliūčių visai nėra. Įeina aukštas gražus karininkas raudonarmiečio uniformoje — ir tiek. Kur jis tą uniformą gavo, niekad nepasisakė. Tai kažkokia militarinė paslaptis. Bet ir paslapties kaip ir nebuvo, nes partizanai viską gauna, visur įsiskverbia. Jam atsilankius, Eugenija kone apalpdavo iš džiaugsmo ir — iš baimės. Jam, rodos, nieko, o ji baisų pavojų įžiūrėdavo. Iš susijaudinimo drebėjo ir tik tada lengviau atsikvėpdavo, kai sūnus jau išeidavo. O bet gi labai, labai troško, kad jis dažniau atsilankytų. Tie trumpi jo vizitai tai jos laimės momentai. Pasikalba, sužino apie vyrą, brolį, Geniuką— ar dar sveiki ,nesuimti, kaip jiems sekasi baisingoj partizanų veikloj. Paskui, karštai pabučiavus, išleidžia jį nakties tamson, maldele palydėdama.

Kaip jautėsi Aldona tų vizitų metu? Savo jausmus ji slėpė, bet Eugenija skaityte išskaitė, kas dedasi jaunos merginos širdyje. Nesvetima buvo jai ir sūnaus nuotaika. Motinišku nujutimu ji atspėjo, kad tarp jaunųjų užsimezga slaptas širdies pašnekesys. Iš visko lengva tai atspėti: kaip juodu sveikinasi, viens į kitą pasižvelgia, viens kito matomai pasigenda. Jų pasikalbėjimas buvo kaip ir bet kokių gerai pažįstamų — jokio žodžio, kurs prasitartų apie gilesnius jausmus, bet kalbos tonas viską atskleisdavo. Ir pats mandagumas ir švelni prietelystė niekad neišeidavo iš tinkamų ribų, bet ten buvo kažkas tokio, ko žodžiais negalima nusakyti. Ir Eugenija išsyk atspėjo, kad juodu kits kitam sutverti.

Ji tam anaiptol nebuvo priešinga. Ne tik ne priešinga, bet visa širdimi pageidavo, kad jos Andriukas kaip tik tokią žmoną turėtų. Ne tai kad tokią, bet tą pačią — jos Aldonytę. Mylėjo ją kaip dukterį, nors visai nebuvo giminaitė. Kaip būtų gera matyti juos susituokusius! Bet kad tie baisūs laikai... Kada pagaliau pasibaigs tas baisus sapnas, tas neįmanomas slogutis, kurs dabar ant Lietuvos užgulė? Ar ilgai, Dievuli, ar ilgai? Juk tai nebe gyvenimas. Nė šuneliai tokio neturi. Gyvuliai ir žvėrys laisvesni ir laimingesni. Kas gi atsitiko? Koks viesulas užėjo? Už ką tokią bausmė? Ir — kas bus su mano Aldonyte?

Bet nuo tos pastarosios minties Eugenija purtėsi, kaip nuo biauriausios šlykštynės. Mėgino nutraukti susimąstymą ir kreipti dėmesį į kasdieninius reikalus. Užuomarša tai vienintelis išsigelbėjimas. Bet kaip čia užmiršti, kad tie dalykai patys skverbiasi į nuvargintą galvą ir nuodais maitina susprogusią širdį? Tuomet reikia dirbti, dirbti, dirbti bet kokį darbą, fizinį ar protinį, kad dėmesys automačiai nukryptų nuo esamojo gyvenimo nelaimių. Kartais Eugenija net pajuokauti prisiversdavo.

— Klausyk, Aldonėle ar žinai, ką Dievas sutvėrė prieš visų tautų veidą?

Aldona galvoja, galvoja — negali atspėti.

— Tai sudėtingas galvosūkis. Yra tiek galimybių...

— Visai ne. Yra tik viena galimybė.

— Viena galimybė prieš visų tautų veidus? Prieš šimtus milijonų žmonių veidus?

— Taip ,tik viena galimybė. Kitos negali būti.

(Bus daugiau)

"Mes Ateisim Ir Ten"

Konsulas pasakoja vėliausias tikras žinias iš Lietuvos

Belgijoje pavyko sutikti vienos valstybės buvusį konsulą Lietuvoje, kuris ką tik grįžo iš jos. Ten jisai išgyveno 18 metų, išmoko lietuviškai, buvo vedęs lietuvaitę, kuri per karą mirusi palikdama sūnų. Šisai jau gimnazistas, lankęs sovietinę lietuvių gimnaziją Kaune ir dabar su tėvu palikęs Lietuvą. Buvusio konsulo veidas suvargęs, pečiai kiek palinkę į priekį, matyt, žmogaus nemažai išgyventa per tas tris okupacijas Lietuvoje.

— Kaip gi Jums pasisekė ištrūkti iš už geležinės sienos?

— Buvo nepaprastai sunku gaut leidimą išvažiuot. Nežiūrint, kad buvau svetimos valstybės pilietis, man buvo daroma didelių sunkumų. Įstaigose vis buvo atsakoma laukti ir patariama netgi nevažiuoti: "Manai, ten bus geriau? **Mes ateisim ir ten...**" Taip klaidžiojau po įstaigas dvejus metus. Ir gal nieko nebūčiau pešęs, jei mano valstybės pasiuntinybė Maskvoje nebūtų ėmusis žygių. Vienas iš pasiuntinybės personalo aplankė mane Kaune, vietoje ištyrė reikalą ir tik tada pavyko gauti leidimą išvažiuot su sūnum.

— Kuriais keliais teko Jums važiuoti?

— Kelionė buvo irgi gana kebli. Važiuoti į Vakarus per rusų okupuotą zoną Vokietijoje visiškai neleidžiama. Reikėjo tad važinėti per Maskvą, per Pragą ir Briuselį. Sunkiausia kelionės dalis buvo Kaunas Vilnius. Per parą teina tik du traukiniai į Vilnių: 14 val. ir 4 val. Prisimušti į tuos traukinius reikia ne tik leidimų, bet ir gerų pečių. Pavyko surasti sunkvežimį, kuris mudu su sūnum ir atvežė Vilniun. Važiuoti traukiniu iš čia į Maskvą irgi didelė kankynė. Vargais negalais, už nemažą kyšį, pasisekė rasti vietą lėktuve. Jo būta seno transporto lėktuvo, kur gavom sėdėti ant prikrautų dėžių. Buvome betgi patenkinti galėję gana greit pasiekti Maskvą, kur išgyvenom ištisą savaitę pasiuntinybės globoj.

NUSKURĘ ŽMONĖS

— Kokį įspūdį daro Maskva?

— Miestas apleistas, pilnas nuskurusių žmonių. Teko daug važinėti pasiuntinybės automobiliu, lankyti įžymesnes vietas. Mūsų automobilis buvo praleidžiamas visur pirmoj vietoj ir radoma daugiau pagarbos, nei kitiems. Galėjome taip pat vaikščioti po miestą visiškai laisvai, bet norėjosi greičiau viską palikti ir kai tik gavome vietas lėktuve į Pragą, galutinai atsisveikinom su sovietiniu gyvenimu, tegalėdami pasiimti su savim po vieną lagaminėlį reikalingiausių daiktų.

— O kaip su likusiu turtu?

— Ne kiek ten to turto ir buvo: baldai ir pan. daiktai, kurių niekas nė neperka. Dalis buvo išvogta jau anksčiau. Pinigus, kuriuos buvau susitaupęs kelionei, praleidau (ypač kyšiams), ir atvažiavau su keliais frankais, kuriuos paskolino mūsų pasiuntinybė Pragoje. Ypač sunku buvo aprengti sūnų. Nėr nei drabužių, nei batų. Gavau juodojoj rinkoj apiplyšusius pusbačius už 1800 rublių. Panašiai su drabužiais. Lėktuvo keleiviai stebėjosi mano sūnum, kurio apranga buvo tikrai ubagiška. Kaune teko jam vargšui eiti gimnazijon su klumpėm.

— Kokia nuotaika dabar Lietuvoje? Ar nepalaužta viltis...?

— Kiek galėjau patirti, visoj Lietuvoj didelis nusiminimas. Pirmiausia, žmonės prislėgti ekonomiškai, ypač ūkininkai. Duoklės tokios didelės ,kad ūkininkai vos begali išsilaikyti. Raudonieji milicininkai nuolat ateina pas juos ir tikrina, ar duoklė jau atiduota. Ūkininkas, neturėdamas duoklės kvito, negali nieko nei nusipirkti, nei kur traukiniu važiuoti, nei įstaigon kreiptis, nei pas kalvį, — niekur, nes visur pirmiausia reikalauja kvito. Tuo būdu ūkininkai spaudžiami prieis prie to, kad turės dėtis į kolchozus.

KUO DABAR LIETUVIAI DOMISI

Visi tikisi karo, bet vis nesulaukia, o vargas vis auga...

Daug kas guodžiasi radiju. Klausyti radijo iš užsienio oficijaliai nėra draudžiama, nors reikia būti labai atsargiam. Radijo aparatų žmonės turi. Po vokiečių išėjimo rusai buvo surinkę visus radijo aparatus, bet vėliau šešiem mėn. praėjus po karo, grąžino. Taip kad žmonės yra gana gerai informuoti apie įvykius pasauly. Ypač seka lietuviai Londono, Vatikano ir USA siųstuvus. Iš Vatikano stoties lauktų visi, tiek dvasininkai, tiek pasaulininkai, stipresnės informacijos ir griežtesnio pasisakymo prieš didžiuosius žmonių kankinimus, ypač deportaciją. Buvo, pav., suimti net trys vyskupai, ir lietuviai negirdėjo dar jokių stipresnių protestų, kaip pav. arkivyskupo Stepinac byloje. Visi užsienio atsiliepimai, palankūs Lietuvos Nepriklausomybei, nepaprastai stiprina lietuvių viltį. Ta viltis laikosi kartais net gandais. Pavyzdžiui, buvo kalbama, kad Maskvos konferencijoj, Amerikos delegacijos sudėty, dalyvauja ir lietuvių atstovai: prof. K. **Pakštas,** minist. Pov. **Žadeikis** ir buvęs prezidentas Dr. K. **Grinius.** Esą, Lietuvai reikalaujama Nepriklausomybė.

— Ar neteko kartais plačiau važinėti po Lietuvą prieš išvykstant?

— Neįmanoma. Į provinciją autobusų nėra, tik sunkvežimiai retkarčiais. Ir kur ten žmogus važiuosi provincijon, kad buvusia Laisvės Alėja sunku pervažiuoti: autobusai teina kas valandą. Ir tie perpildyti, be langų, užkalti kartonu arba lentelėmis. (Tuo tarpu gi seniau jie važinėdavo kas penkios minutės ir puikiai atrodė). Be to, važiuoti į provinciją ir nesaugu, nes pilna "žaliukų" (partizanų).

PARTIZANAI

— Ar tikrai tų partizanų veikla jaučiama?

— Taip. Jie ateina kartais net iki Garliavos, iki Kleboniškio. Kaune jų neteko girdėti, bet jų laikraščiai, pranešimai, žinios patenka ir į Kauną. Čia žmonės bauginasi ne tiek partizanų, kiek šiaip plėšikų. Pasitaiko neretai, kad vakarais jie ką pačiupę išrengia, matyt, reikalingi drabužiai. Mano butas buvo išplėštas triskart: netekau laikrodžių ir kai kurių drabužių.

— Ar galima ką nors pirkti krautuvėse?

— Praktiškai nieko, nes jos tuščios. Jei kas ir yra, tai Sovietų valdžios ar partijos žmonėms. Bet per juos kai kurie dalykai patenka juodojon rinkon, kur jau galima šio to pirktis, bet tik už didelius pinigus. Yra nemaža spekuliantų, kurie tuo būdu neblogai verčiasi. Kartais jie organizuoja net slaptas ekspedicijas su prekėmis į Rygą ar Vilnių (sunkvežimiais). Pasitaiko, kad ir pakliūva.

— Ar Jums teko pažinti įžymesnių lietuvių?

— Pažinojau jų per 18 metų nemaža, tačiau daugumas jų yra dingę. Man todėl Kaune gyventi buvo nyku, nes išėjęs į gatvę **tematai tik svetimus veidus: rusiškus ir mongoliškus.** Yra privažiavusių ir lietuvių iš tų miestų bei miestelių, kurie per karą liko sugriauti. Iš seniau pažįstamų lietuvių palikau Kaune dailininką **Ant. Žmuidzinavičių,** kuris dabar yra seimo atstovas, "deputatas" nuo Alytaus apylinkės. Jis žmogus spyrėsi, nenorėjo, be to jau ir senas, bet jam buvo pasakyta ,kad liaudies yra tokia valia, na, negi išdrįs kas ten priešintis tai "valiai". Deputatas yra ir prof. **Žemaitis,** dabartinis Vilniaus un-to rektorius. Palikau ir P. **Galaunę.** Jis kaip profesorius važinėja į Vilnių su paskaitom.

IŠVEŽTIEJI

— Kaip yra su išvežtaisiais į Rusiją?

— Iš jų ateina laiškai, iš kurių matyti, kad jų **gyvenimas yra daugiau nei baisus.** Nežinia, kodėl bolševikai leidžia rašyti tokius laiškus, gal būt tai viena iš daugelio priemonių įbauginti lietuvius. Yra, tiesa, ir grįžtančių, nors labai retai. Žinau gerai, grįžo du išvežtų Putvinskių vaikai. Grafas Zubovas, turėdamas ryšių su Tolstojaus šeima, kreipėsi į dar gyvą SSSR prezidentą Kalininą, ir po to vaikai grįžo po dviejų metų, o tėvai nebeišlaikę mirė.

Besikalbant su konsulu kartas nuo karto įsiterpia ir sūnus. Gerai kalba lietuviškai, moka rusiškai ir prancūziškai. Jis be kitko pasakojo, kaip jie kartą keliese pertraukos metu buvo nuėję bažnyčion. Direktorius tai pastebėjęs ir grįžusius mokinius paklausęs:

— Kur buvote užėję?

— Bažnyčion.

— Ar nežinot, kad tai yra draudžiama?

Vienas mokinių atsakęs:

— O Stalino konstitucijoj parašyta, kad galima.

— Konstitucija? Konstitucija parašyta suaugusiems, o ne vaikams, supratai? — baigė tardymą direktorius.

Toliau pasakojo sūnus ėjęs velykinės išpažinties. Apėjęs kelias Kauno bažnyčias, bet negalėjo niekur prieiti, nes klausyklos buvusios apgultos žmonių. Pagaliau priėjęs išpažinties T. Jėzuitų bažnyčioj. Komunijos ėjęs Velykų rytą Prisikėlimo bažnyčioj.

— Žmonių buvo tiek daug, kad mane suspaudė kaip sūrį. Daugybė netilpo bažnyčioje, ir liko stovėti gatvėje, kur skersakiavo sovietiniai milicininkai.

Baigdamas pasikalbėjimą paminėjau konsului, kad kartais atsiranda vienas kitas lietuvis, kad ir Belgijoj, dabar rengiąsis grįžti Lietuvon.

— Aš jiems nieko geresnio nelinkėčiau, kaip tik grįžti kuo greičiau. Nėra ko juos perkalbinėti ir gailėti, tačiau esu tikras— **grįžę verks kruvinom ašarom.**

Padėkojau konsului už pasikalbėjimą prašydamas ir toliau lietuvių neužmiršti prisidedant savo patyrimu prie pavergtos Lietuvos vadavimo.

Pr. Žaidys.

Japonai skaito ir nesupranta — Naujoji Japonijos valdžia išleido lapelius ir įsakė juos prilipdyti kaimeliuose. Čia matome du japonai skaito paaiškinimą apie naują žemės reformą, būtent, kad neturintieji žemės gaus ją ir galės dirbti. Suprantama, kad žemės reformą praveda Amerikos okupacinė valdžia.

TREMTINIŲ LIETUVIŲ VARGAI VOKIETIJOJE

Jau treti metai artinasi prie galo, kaip tremtiniai lietuviai yra atsidūrę Vokietijoje. Jų vargai ir kančios per tą laiką nepalengvėjo, bet dar pasunkėjo. Vokietijoje gyvenimas tremtiniams darosi nuolat blogesnis: vokiečiai įgauna kasdien didesnes teises, o Vakarinių galybių širdys tremtiniams nuolat kietėja. Teoretiškai kalbant, reikia pasakyti, kad tremtiniai Vokietijoje neturi jokių pilietinių teisių. Kaip kas nori, taip ir elgiasi su tais žmonėmis. Tiesa, tremtiniai yra globojami. Aiškus dalykas, kad būti globojamu yra geras dalykas, nes be tos globos čia Vokietijoje daug tremtinių būtų žuvę, neišlaikę to vargo, kurį atnešė vokiečių sukeltas karas, o dabar bolševikų palaikomas. Iš kitos pusės žiūrint, reikia pasakyti, kad tremtiniams būtų geriau, jeigu jie patys galėtų užsidirbti duonos kąsnį, ir turėti atskiras patalpas, kuriose galėtų be jokių malonių ramiai gyventi. Tie visokie kilnojimai iš vieno lagerio į kitą, įvairūs patikrinimai, per kuriuos dažnai nekaltų žmonių atsivežtieji iš savo tėvynės daiktai žūna, įvairūs terorizavimai, per tirštas gyventojų apgyvendinimas barakuose, neturėjimas pagrindinių apyvokos daiktų, blogas maistas ir visokie kitokie trūkumai labai žmones erzina ir vargina.

Dažnai prikaišiojama, kad tremtiniai yra tingūs, nenori dirbti. Visa tai yra netiesa, — tai yra blogos valios žmonių išgalvojimai. Tremtiniai daug dirba Sąjungininkų kariuomenės ir savo tautiečių reikalams. Bet jie nenori eiti vokiečiams dirbti. Pagalvokite, ar gali kitaip daryti žmogus, turėdamas sveiką protą. Vokiečiai plėšė ir vežė iš mūsų krašto visas gėrybes, kurias rusai nebuvo spėję iš mūsų krašto išplėšti. Be to, jie mus terorizavo, vežė į sunkiuosius darbus, daugelį mūsų tautiečių nukankino. Ir dabar eiti jiems dirbti? Už ką? Dauguma vokiečių ir dabar į svetimtaučius žiūri dar su panieka. Jie duoda tremtiniams dirbti patį biauriausiąjį darbą, kas nuo jų atlieka. Bet pažiūrėkime, ką tie tremtiniai gauna už savo darbą nuo vokiečių, jeigu kurie dirba. Maistą labai blogą, ko ir gulinčiam būtų per maža, aprangos visai negauna, patalpas labai biaurias, paprastai šalia tvarto arba tvarte. Tiesa, dirbantieji gauna už savo darbą vieną kitą markę, už kurią, išskyrus kas ant kortelės yra duodama, nieko negalima nusipirkti. Emigruojant tų markių irgi negalima išsivežti. Vadinasi, atiduoti paskutines jėgas, kurios per kažkokią laimę kai kuriems tremtiniams neišseko per karą, vokiečiams veltui arba padėti jiems karo nuostolius padengti, žinoma, tokių savanorių lietuvių tarpe yra maža.

Tik nesuprantama, kodėl mūsų globojamųjų valstybių kariniai organai dirbantiesiems tremtiniams ar tai miško arba kituose panašiuose darbuose, išskyrus pagelbinius sargybos dalinius, atlygina taip pat markėmis, kaip vokiečių darbininkams. Atrodytų, kad reikėtų čia daryti skirtumą. Lietuviai ar tai anglams, ar tai amerikiečiams, ar tai prancūzams dirba darbą iš savo paskutinių jėgų, ne kaip savo buvusiems priešams, bet kaip išvaduotojams. Tų tautų vadovaujamieji organai turėtų atkreipti dėmesį į tai, kad iš tų markių, kurias jie moka tremtiniams už darbą, jokios realios naudos jie negali turėti ateičiai, jeigu norėtų jas taupyti. Jeigu būtų mokama dirbančiajam tremtiniui nors algos dalis, kaip pagelbiniuose sargybos daliniuose, užsieninė valiuta, tai tada tremtiniui darbas būtų malonesnis ir turėtų jis iš to sau biškį naudos. Žinoma, niekas veltui nenori dirbti; o tremtiniai lietuviai jau keletą metų dirba beveik veltui.

Tiesa, dabar prasidėjo tremtinių emigracija. Baltų ir ukrainiečių didelis žmonių skaičius, tai yra apie 100,000 žmonių bus pervežti šiemet darbams į Angliją; apie dvidešimts tūkstančių tremtinių išvažiuoja į Belgiją anglių kasyklos darbams; keletas tūkstančių žmonių šiemet išvyksta į Braziliją; dar keletas tūkstančių tremtinių, gal būt, šiemet išvažiuos į kitas Pietinės Amerikos valstybes. Reikia žinoti, kad minėtieji tremtinių skaičiai tik dalį tesudaro tremtinių, esančių Vokietijoje. Iš viso toje šalyje yra apie 800,000 tremtinių. Vadinasi, didelė dalis žmonių turi dar pasilikti Vokietijoje rūgti, o reikia žinoti, kad mažas bus skaičius tokių, kurie norėtų liktis Vokietijoje. Visi nori išvažiuoti iš tos Vokietijos, nes jau įgriso badauti ir vargti, ir, be to, tie žmonės yra per daug matę raudonosios giltinės baisumų ir nebegali, jos pašonėje būdami, to pragaro kvapo uostyti.

Kiek teko girdėti, kad Jungtinių Amerikos Valstybių kongresas žada priimti įstatymą, pagal kurį galėtų tam tikras tremtinių skaičius įvažiuoti į tą kraštą. Žinoma, reikia manyti, kad galės įvažiuoti tik tie, kurie turės garantijos liudijimus (afidevitus). Vadinasi, juo daugiau lietuvių bus aprūpinta garantijos liudijimais, juo daugiau jų galės įvažiuoti. Tais dokumentais aprūpinti tremtinius lietuvius tegali Amerikos lietuviai. Taigi, Amerikos lietuviai nepamirškite savo brolių tremtinių ir tame reikale.

Aukštagirės Dvasia.

Amerikos Lietuvių Jaunimo Žurnalas

"VYTIS"

"VYTĮ" leidžia Amerikos didžiausia jaunimo organizacija — Lietuvos Vyčiai.

"VYTIS" eina kas mėnesį gražiai paveiksluotas ir deda įdomių straipsnių, žinių iš Amerikos ir užsienio.

"VYTY" rasi žinių iš viso pasaulio.

"VYTIS" rašo apie Amerikos lietuvių jaunimo judėjimą.

"VYTY" rasite įdomių pasiskaitymų tinkamų seniems ir jauniems.

"VYTĮ" redaguoja įžymus ir patyręs redaktorius Dr. K. Pakštas, p-lė F. Grendelytė asistentė ir "VYČIUI" bendradarbiauja jų sukviesti įžymiausi literatai.

TAD, padarykime šūkį: "Tenelieka nei vienos katalikiškos jaunimo organizacijos, ar nors mažiausio skyriaus, kurie neskaitytų "VYTIES". Visi skaitykime "VYTĮ!"

"VYTIES" kaina metams tik $3.00

"VYTIS"
366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Senorita Carmen Franco Polo, Ispanijos valdovo duktė, pasipuošusi senovės ispanų tautiniais drabužiais, dalyvavo festivalyje.

Įsigyk Angliškai-Lietuvišką Žodyną

English-Lithuanian Dictionary

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome Jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra kiekvienam reikalingas. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po $4.00; dabar mes Jums siūlome bargeną — atiduodame už $3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsisakant žodyną, mums laišką rašyti nereikia, tik įdėk į konvertą kuponą su $3.00, ir tuojaus gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Šiuomi siunčiame $..... ir prašome atsiųsti mums Angliškai - Lietuvišką Žodyną.

Vardas .....

Adresas .....

.....

Nauja Religinė Politika Sovietų Rusijoje

— Atidaryta tūkstančiai cerkvių ir 90 vienuolynų. — Uždaromi priešreliginiai muziejai. — Bezbožninkų (bedievių) sąjunga nebeveikia.— Sovietų vyriausybės atstovai... pamaldose. — Kaip Maskvos ekterės važiave vedyboms į cerkvę. — Ehrenburgo malda? — Rusijos mahometonai gavę leidimą vykti į Meką. — Naujųjų posūkių priežastys. — Kodėl krauju spiaudoma į katalikus? — Kaip Stalinas planuoja varyti sovietinę propagandą per užsienio bažnyčias.

22,000 ATVIRŲ CERKVIŲ

Prancūzijos domininkonai leidžia reikšmingą žurnalą: "Rusija ir Krikščionybė". Jame jie praneša įdomių žinių apie religijos atgimimą Rusijoje: Maskvoje atsteigta visos Rusijos patriarcho įstaiga; Pravoslavų bažnyčiai vadovauja Šv. Sinodas, kurį sudaro Leningrado, Kijevo, Kruticos metropolitai ir dar du nariai. Iš viso Rusijoje jau veikia 89 diecezijos su apie 20,000 popų. Vėl atidaryta 10 dvasinių seminarijų. (Prieš revoliuciją buvo 74 diecezijos su 179 metropolitais, arkivyskupais ir vyskupais, 54,175 parapijinės cerkvės ir 25,593 kiti maldos namai, 57,105 dvasininkai - popai, 15,055 diakonai, 350 vyrų ir 475 moterų vienuolynai). Maskvos patriarcho pranešimu pereitų metų pabaigoje Rusijoje jau buvo 22,000 atvirų cerkvių ir 90 veikiančių vienuolynų. (žiūr., "Register" 1947. II. 16. Nr. 7).

RELIGIJA PERĖJO KALVARIJOS KELIĄ?!

Dar įdomesnių dalykų praneša United Press korespondentas Henry Shapiro, kurs Maskvoje dirba jau 10 metų. Plačiai skaitomame magazine "Look" (š. m. rugp. mėn. numery) jis rašo:

— Religija yra opiumas tautai, — šis kitados buvęs Sovietų Sąjungos bedievių - kovūnų šūkis dar tebespindi iš Lenino muziejaus sienų, bet jis jau seniai nustojo būti gyvu šūkiu... Religija jau perėjo savo Kalvarijos kelią Rusijoje ir dabar viešai pripažįstama kaip viena iš dvasinių jėgų rusų visuomenėje".

VALSTYBINĖ SSSR SPAUSTUVĖ IŠLEIDO... ŠV. RAŠTĄ

Jisai rašo, kad per daugelį religinio persekiojimo metų Rusijos bažnyčių skaičius 1939 m. buvo nukritęs iki 4,225. Dabar gi net apie 22,000 naujų religinių bendruomenių (parapijų) esą įregistruota. Buvo laikas, kad kiekvienas bolševikų Rusijos miestas gyrėsi priešreliginiu muziejumi, kovojančių bezbožninkų (bedievių) sąjunga turėjo penkis milijonus agresyvių, jaunų narių, kurie juokėsi iš tikinčiųjų net prieš maldos namus.

Dabar, nuo 1941 m. bezbožninkų sąjunga uždaryta, jos leistieji laikraščiai sustabdyti, antireliginiai muziejai uždaryti, daugely vietų pravoslavų bažnytinė nuosavybė atleista nuo mokesčių, valstybinės leidyklos spausdina pravoslavų tikybos vadovėlius ir jų Šv. Raštą. Į atidarytuosius vienuolynus grįžo vienuoliai ir vienuolės ir juos lanko daugelis piligrimų iš viso krašto. Cerkvės pilnos, jose matoma net jaunų žmonių uniformose. Policininkai tvarko minias didesnėmis šventėmis plūstančias į cerkvės. Svarbesnius pravoslavų suvažiavimus sveikina vyriausybės atstovai. Kai Maskvos patriarchas vizitavo Kijevą, Šv. Vladimiro katedroje dalyvavo Jurgis Karpov, Sovietų valdžios paskirtasai valdininkas pravoslavų bažnyčios reikalams, o taipgi Ukrainos min. tarybos atstovas Hodčenko.

SSSR AKTORĖS CERKVĖJE

Kaip "Look" magazinas praneša, pravoslavų dvasininkams leidžiama skelbti evangeliją bažnyčioje ir už jos, atlikti dvasinius patarnavimus registruotose pravoslavų bendruomenėse, krikštyti, laidoti, tuokti. Bažnytinės santuokos darosi kaskart populiaresnės. Minėtas amerikietis korespondentas dalyvavo USA raud. kryžiaus direktoriaus Shirk vestuvėse su jauna rusų aktore. Pamergėmis buvo keturios Maskvos teatro aktorės. Tos jaunos rusaitės, išaugusios revoliucijos dvasioje, pasakojosi, kad joms labai patiko religinės apeigos, jos gailėjosi, kad pačios nesituokė bažnyčioje ir viena iš jų pasisakė būtinai savo vyrą perkalbėsianti, kad jų santuoka būtų pašventinta cerkvėje.

KARAS IR RELIGIJA RUSIJOJE

Religijos mokymas Rusijos mokyklose tebėra uždraustas, bet tėvai ir dvasininkai daugelyje vietų mažuosius moko tikybos tiesų.

Religinis atgimimas ypač sustiprėjo karo metu. Nelaimių metu žmonės daugiau atsimena Dievą.

Karo metu sugriautosios cerkvės — taisomos.

Prancūzų katalikų laikraštis išspausdino maldą už Rusiją, kuri dar 1944 metais (karo metu) esanti sustatyta žinomo Sovietų rašytojo - propagandisto Iljos Ehrenburgo (žydo). Ji skamba:

— Už mūsų tėvynę, meldžiame visi drauge Viešpatį;

Už mūsų laukus, apleistus ir šaltus;

Už mūsų širdis, netekusias meilės;

Už tuos, kurie negali melstis...

....

Viešpatie, atleiski mums, pasigailėk mūsų...

Aukso saulė pakils,

Atsities aukso bažnyčios

Los Angeles (Cal.) policija surado Linda Henderson, 7, ir jos šunelį "Butch" bemiegant automobilyj. Išbudinta Linda sakė policijai: "Kai saulutė patekės, tai mano mamytė ateis ir nusives į valgyklą. Mes ieškome vietos gyvenimui." Linda ir jos šunelis jau keletą naktų praleido automobilyj.

ir žibančios kopulos Dievotosios Rusijos...

Žinoma, Ehrenburg — yra propagandistas. Pagal reikalą ar įsakymą, jis gali parašyt ką nori. Kitas klausimas — ar nors kiek širdies į panašų kūrinį jis būtų įdėjęs.

BAPTISTAI IR MAHOMETONAI

Be pravoslavų, ir kaikuriose kitose religinėse bendruomenėse jaučiamas atoslūgis ir gyvumas. Rusijoje dabar esą apie 4 milijonus baptistų ir evangelikų (protestantų), turinčių 3,000 bažnyčių ir 2,500 dvasininkų. Du USA dvasininkai: metodistų Dr. Sockman ir baptistų Dr. Newton pereitais metais keliavo po Rusiją ir savo pareiškime paskelbė, kad dabar jų konfesijoms esą geriau, negu caro laikais, kada pravoslavija nepakentė protestantų.

Iš nekrikščioniškųjų religijų — pati gausingiausioji — muzulmonai. Giriasi Rusijoje turį 1,322 mošejas, kurias aptarnauja 12,000 jų dvasininkų. Nuo 1944 metų jie vėl gauną leidimus atlikti savo šventąsias keliones į Meką.

CARŲ POLITIKOS ATRAUGOS: PANAUDOTI PRAVOSLAVIJĄ

Galimas dalykas, kad tose informacijose yra dalis raudonai dažytos propagandos, tačiau iš neabejotinai tikrų šaltinių ateina faktai apie naujus vėjus, ypač pravoslavijos atžvilgiu Rusijoje. Kaip visą tą aiškinti?

1. Bolševikų vyriausybė per eilę metų kruvinai persekiojusi bažnyčias, žudžiusi dvasininkus pagaliau įsitikino, kad religijos, bent tam tikroje visuomenės dalyje, išrauti negalima. Tuo gi tarpu — sąlygos pasikeitė. Revoliucijos metu pravoslavija buvo tampriai susijusi su caro sostu. Maskvos patriarchas tuoj po revoliucijos ekskomunikavo bolševikus, pabrėždamas:

— Mes prisaikdiname jus... nebendrauti su tomis žmonių gimtinės pabaisomis.

Beveik per 30 metų šaudymų, trėmimų, kalinimų — bolševikai išnaikino didžiumą pravoslavų bažnyčios savarankiškų įtakingesnių dvasininkų. Dabar, nors jau netoli 80 metų turįs patriarchas Sergijus entuziastiškai sveikino Staliną, kaip "Dievo Apvaizdos parinktą vyrą, kurs Rusijos ginkluotąsias ir kultūrines jėgas vedė į pergalę prieš barbarų invaziją (įsiveržimą)".

Stalinas dabar palinko į carų politiką — pravoslavų bažnyčią palenkti savo politinių siekimų tarnybai. Ko negalima išnaikinti, belieka toleruoti ir kiek galima panaudoti. Šio karo metu visa eilė rusų popų, patriotizmo ir žmonių meilės vedami, buvo išėję drauge su partizanais, kovoti prieš vokiečius. Net ir bolševikams būtų nepatogu kruvinai bepersekioti tuos, kurie savo gyvastimi rizikavo ginant kraštą nuo įsiveržėlių. Dabar tik bolševikai stengiasi, kad pravoslavų seminarijose auklėjimas būtų pravestas sovietiškoje dvasioje, stengiasi į atitinkamus postus įstatyti "savus" žmones. Kaip liūdija nuo Stalino atsimetęs buvęs Sovietų pasiuntinybės tarnautojas Kanadoje Igor Guzenko, net kaikurie jam žinomi komunistai, širdyje tokiais pasilikdami, iš politinio reikalo dabar nešioją vienuolių drabužį...

NUMATOMI LAIMĖJIMAI UŽSIENY

2. Iš savo naujos politikos Stalinas daug turi vilčių ryšium su kitomis tautomis: atstačius Rusijoje pravoslavų hierarchiją, nuo aukštųjų rusų dvasiškių galės priklausyti parinkimas kaikurių dvasiškių užsienio pravoslavų bendruomenėse. Daugelis užsienio pravoslavų parapijų gal net sunkiai verčiasi. Sovietų vyriausybė tam tikrais atvejais gal net su pinigine pagalba gali ateiti, tuo būdu tuos dvasininkus padarydama dar labiau priklausomus. Atsiranda naujos galimybės — varyti Sovietų propagandą per religines bendruomenes. Tas viskas, kaip Sovietų vadai tikisi, greičiau padės "suvirškinti" religines bendruomenes prie Rusijos naujai prijungtose srityse ir —išplėsti sovietišką įtaką tose srityse, kurios dar norima prijungti... Religinis persekiojimas labai nepopuliarus visame pasaulyje.

NE PASAULĖŽIŪROS KEITIMAS, O POLITINIS MANEVRAS

3. Aišku, kad čia ne komunistų pasaulėžiūros pakeitimas, o tik politinių sumetimų padiktuota nauja kryptis. Juk jau 1924 m. XII komunistų partijos kongresas buvo išnešęs rezoliuciją:

— Reikia atsisakyti visų bandymų išrauti religiją administratyvinėmis priemonėmis, kaip bažnyčių uždarinėjimais. Ypač reikia vengti visko, kas galėtų erzinti tikinčiųjų religinius jausmus. Tokie jausmai tegalimi išrauti tik kantriu darbu dešimtmečiais".

Reikšmingai tuo klausimu yra 1943 m. pasisakęs mirusis SSSR prezidentas Kalininas:

— Mes tikime, kad religija yra klaidi institucija ir mes su ja kovojame. Tačiau, kadangi religija dar apima žymią mūsų visuomenės dalį... mes negalime jos nugalėti išjuokimais..., mes negalime leisti, kad ta kova virstų tik pasityčiojimais".

Sovietai mano, kad jaunoji karta jau gerai nuteikta priešreliginėje dvasioje. Visas Sovietų mokyklų auklėjimas pravedamas materialistinėje, betikybinėje dvasioje. Taigi, jų manymu, religijos išmirimas vyksta natūraliu procesu, o jeigu yra tam tikras procentas tikinčiųjų piliečių, politiniais sumetimais — geriau jiems duoti daugiau laisvės, laikant juos sovietų kontroliuojamų dvasininkų priklausomybėje. Žinoma, Sovietai gali čia apsiskaičiuoti. Religinis jausmas rusuose taip stiprus, kad jis gali išaugti, išsiplėsti daugiau, negu to Sovietų vadai pageidauja.

O KAIP SU KATALIKAIS?

4. Tariamai pasireiškiančios religinės laisvės neapima tų Rusijos bažnyčių, kurių dvasininkai griežtai priešingi būti Sovietų politikos įrankiais, o pasirįžę tarnauti tik religijos reikalui. Taip yra su katalikais. Su naujai prijungtais kraštais Sovietų valdžion pateko porą tūkstančių katalikų bažnyčių, keletas vyskupų ir keletas tūkstančių katalikų kunigų. Katalikų dvasiškija yra ištikimai paklusni Šv. Petro, o ne Lenino įpėdiniui. Raudonasis diktatorius, kuriam religinė laisvė tik tiek terūpi, kiek ją gali panaudoti politiniams siekimams, krauju spiaudo į katalikus. Rytinėj Ukrainoj, Karpatų - Ukrainoj, įjungtoj į Sovietiją, areštais, šaudymais, trėmimais katalikai - unitai verčiami į pravoslaviją, blogiau, kaip caro laikais.

Tik kai iš kalėjimų, iš koncentracijos lagerių, iš vergų darbų išleis dvasiškiją, kai duos religinės spaudos ir organizacijų laisvę tikintiesiems, galės plėstis ne tik "raudonojo sosto" kontroliuojami pravoslavai, bet ir kitos religinės bendruomenės ir gyvuoti prisilaikydamos savo statutų, savo kanonų, mes pasakysime ,kad religinės laisvės valanda Rusijoje jau išmušė.

Dr. J. Prunskis.

LIETUVIŠKOS NUOTAIKOS ŠVENTĖ

Daug svečių iš Europos. Lietuvaitės puikiai šoka ir dainuoja. Kryžius už Lietuvos prisikėlimą.

Varg. Seselių vienuolyno surengtoji šventė liepos 27 d. Putnam, Conn. praėjo su dideliu pasisekimu. Baigdamos vasarinę stovyklą mergaitės buvo rūpestingai parengtos kultūrinei pramogai, be to, žinomas seselių vaišingumas, graži apylinkė šiemet sutraukė dar didesnę svečių minią.

Jau vienuoliktą valandą didelis būrys dalyvavo šv. Mišiose, kurias laikė Marijonų Provincijolas kun. J. Jančius. Jautrų pamokslininko žodį pasakė pranciškonas Dr. B. Grauslys, neseniai iš Romos atvykęs. Pasak jo, sunku rasti kitur taip giliai tikinčius žmones, kaip lietuviai. Ne tik puikios mūsų bažnyčios Lietuvoje ir čia, bet taip pat mūsų tautos prigimtos geros širdies savybės parodo, kaip lietuviai moka mylėti Dievą. Lietuviškos dvasios turinį sudaras krikščioniškumas stebina net priešus.

Po pamaldų N. Pr. Seselių Vienuolijos Vyresnioji Motina Aloyza pranešė neseniai gautas naujienas apie šios vienuolijos likimą pavergtoje Lietuvoje ir padėkojo svečiams bei rėmėjams už vis didesnę dvasinę ir materialinę talką vykdomuose darbuose ir užsibrėžtuose siekiuose.

Kiek toliau nuo vienuolyno, medžiais ir gėlėmis apaugusioje aikštėje, iš kur toli matosi slėniai ir kalvos, pastatytas lietuviškas kryžius, kurį iškilmingai pašventino kun. Dr. K. Rėklaitis. Saulės forma spinduliuotas paminklas šiuose kalneliuose primins Lietuvos prisikėlimo ilgesį.

Baigus religinio susitelkimo programą, gausūs pikniko dalyviai buvo pavaišinti pietumis. Vėliau atvyko dar daugiau žmonių. Jų buvo net iš Čikagos, New Yorko, Brooklyno, daugiausia gi iš N. Anglijos. Buvo proga susitikti nemaža tremtinių iš Europos: tik atvykęs prof. A. Damušis su šeima, prof. Jonas Kuodis, dr. Pr. Bagdanavičius su šeima, p. Valiūnas, ponios: Zabkuvienė, Ciplijauskienė, Štarienė, p. Vaškaitė (po studijų grįžusi iš Šveicarijos) ir kiti. Iš žymesnių svečių matėsi dar Lietuvos konsulato valdininkas p. Simutis su šeima, p. Daužvardienė iš Čikagos, kun. Ig. Albavičius, kun. Dr. Starkus, rašytojas Step. Zobarskas, poetas J. Aistis, inž. P. Labanauskas, kapt. W. Šimkus, Dr. J. Vileišis su šeima, inž. Vasys, adv. K. Jurgėla — na, negi visus atsiminsi ir surašysi...

Pradedant popietinę pramogą ilgesnę kalbą pasakė kun. P. Juras. Sekė tautiškai pasipuošusių mergyčių žaidimai, dainos ir šokiai, p. Ivaškienei vadovaujant. Koks puikus vaizdas, kai saulės atokaitoje grakščiai vingiuoja Kepurinę ar ką panašaus būrys lietuvaičių, žydinčių kaip tos tulpės ant žiurstų... Buvo girdėt, kaip žiūrovės močiutės, kartais ir ašarėlę nusibraukdamos, gerėjos dukraičių buvimu šioje palaimingoje stovykloje, kur per keletą savaičių mergaitės ne tik pasilsi, bet ir tiek daug visokio gero išmoksta.

Pavergtąją Lietuvą vaidino: Kiaurakytė, Averkaitė, Žilinskaitė, Peldžiūtė, Bomilaitė. Savo gabumais nenusileido ir mažosios žaidėjos. Puikiai duetą padainavo Kiaurakytė ir Žilinskaitė. Stovyklos pabaigtuvių laukė 40 mergaičių. Už pasižymėjimą lietuvių kalbos mokymosi laimėjo dovanas: Averkaitė, Peldžiūtė, Švagždytė, Urbonaitė. Visų draugių vardu sudiev tarė R. Žilinskaitė.

Tarp dainų ir šokių trumpai ir turiningai buvo prabilę prof. A. Damušis, Lietuvos katalikiškojo jaunimoAteitininkų vadas, įžymus kovotojas prieš bolševikus ir nacius; taip pat Dr. Padalskis, kuris sugeba visados įdomiai prabilti. — Dabar, sako Dr. Padalskis, kai Lietuva žydi partizanų krauju ir motinų ašaromis, viso pasaulio lietuviams tenka įtempti jėgas už laimėjimą. Auklėdamos lietuvaites ir skleisdamos lietuvišką kultūrą Seselės čia Amerikoj atlieka taip pat labai didelį ir reikšmingą darbą.

Jaukioji šventė buvo baigta Lietuvos ir Amerikos himnais. Įvairūs laimėjimai, dovanų skirstymas, pasišnekučiavimai užtruko iki vakaro. Laikas prabėgo kaip tik taip, kaip Motina Vyresnioji visiems buvo palinkėjusi: "kaip namie ir kaip Lietuvoj"...

K.

Remkite tuos profesijonalus ir biznierius, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".
Visi skelbkitės "Darbininke".

"Darbininko" Metinis KONCERTAS

Spalių-October 19 d., 4 val. pp., Patrick Gavin School Auditorijoje, So. Boston, Mass., yra ruošiamas laikraščio "Darbininko" metinis koncertas, kurio didesnę programos dalį sutiko išpildyti viena geriausių Kauno Operos artisčių, A. DIČIŪTĖ - TREČIOKIENĖ. Taigi, prašome draugijų ir klūbų tą dieną nieko nerengti, bet ruoštis į "Darbininko" koncertą.

A. PELDŽIUS, "Darbininko" adm.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

GREENE, MAINE

Šį antradienį T.T. Pranciškonų koplyčioje, po iškilmingų šv. Mišių, buvo įvilktuvės. Broliui Juozapui Laurynui buvo suteiktas pranciškoniškas abitas ir duotas Pranciškaus vardas.

Daugelis svečių šią vasarą aplankė mūsų vienuolyną, dar daugiau žada atvažiuoti. Šiomis dienomis atsilankė BALFo pirmininkas kun. Dr. Končius.

LEWISTON, MAINE

Praeitą šeštadienį buvo surengta puiki vakarienė būsimųjų jaunavedžių: Charles Erwin Fonger su p-le Adėle Vasiliauskaite, garbei. Prie stalo sėdėjo jaunosios tėveliai ir brolis. Labai gražiai vadovavo p-lė Valerija Varneckytė. Daug dalyvavo svečių, sunešdami gražių dovanų.

NORWOOD, MASS.

Pereitą sekmadienį Šv. Jurgio lietuvių par. Altoriaus berniukai žaidė baseball su Šv. Roko parapijos berniukais Brocktone. Laimėjo Brocktoniečiai.

Pagerbė Pazniokaitę

Šv. Onos šventėje, liepos 26 d., 8 val. vakare, parapijos svetainėje, įvyko "surprise" vakarėlis p. Oną Pazniokaitę pagerbti už jos uolų darbą per 17 metų ALRK Federacijos skyriuje ir kitose organizacijose. Šį vakarėlį suruošė Federacijos 10 skyrius.

Programos vedėju buvo p. Antanas F. Kneižys. Apie Onutės Pazniokaitės veikimą labai gražiai kalbėjo kleb. kun. F. Norbutas, pp. V. J. Kudirka, B. Adomaitienė, E. Novikienė, O. Červokienė, Jurgis Versiackas, Ieva Tvaskienė (ji įteikė ir dovanėlę), ir A. Kneižienė.

Iš Pazniokų šeimos kalbėjo broliai Gasperas ir Juozas ir jo žmona, sesuo Angela ir mamytė Pazniokienė. Vakaro kaltininkė, p. Ona Pazniokaitė nuoširdžiai dėkojo už sveikinimus, linkėjimus ir dovanėlę, ir taipgi ragino tėvelius, kad jie įrašytų savo sūnus ir dukteris į mūsų organizacijas ir pratintų juos veikti.

Vedėjas p. A. F. Kneižys taipgi pasveikino visas Onas varduvių proga dalyvių vardu.

Gražiai sudainavo keletą liaudies dainelių pp. Naujokaitytė, Kungytė ir Adomonytė ir muzikai Povilas Klonis ir New York, ir Vaclas Šereika, vietinis vargonininkas. Akompanavo p. Jonė Vasiliūnaitė.

Mūsų šaunios šeimininkės — pp. Ieva Tvaskienė, O. Navickienė, P. Naujokaitienė, O. Smilgienė ir R. Karnilienė pavaišino visus skaniais valgiais ir saldžiais gėrimais.

p. Ona Pazniokaitė nuo pat jaunų dienų pradėjo veikti lietuvių katalikų draugijose ir parapijoje. Priklauso prie parapijos choro ir turi stiprų alto balsą. Linkime p. Onutei geriausios sveikatos ir Dievo palaimos.

pp. Petras ir Valerija Rakauskai pereitą sekmadienį buvo nuvykę į pp. Stakučių vestuves, Bostone.

Lietuvos Vyčių 27 kp. nariai buvo išvykę į Sagamore Beach liepos 27 d.

Liepos 30 d. kleb. kun. F. Norbutas atnašavo šv. mišias už a. a. kun. Stepono vėlę. pp. Pazniokų šeimos auka.

Moterų Sąjungos 27 kp. svarbus susirinkimas įvyks pirmadienį, rugpiūčio 4 d., 7:30 val. vakare, parapijos svetainėje, St. James Ave. Kviečia visas nares dalyvauti.

Pereitą sekmadienį Norwoodiečiai gausiai pasirodė Darbininkų radio pirmame piknike, Keistučio parke, E. Dedhame. Atvyko automobiliais ir autobusais. Autobusais ekskursiją suorganizavo p. Ieva Tvaskienė ir p. Jurgis Versiackas.

Sodalietės turėjo svarbų susirinkimą. Tarėsi apie Sodalicių Kongresą, kuris įvyks Norwoode. Sekantis susirinkimas įvyks rugpiūčio 15 dieną, tuojau po pamaldų.

Sunkiai serga p. Alukas, gyv. Austin St. Pasimelskime, kad Dievas grąžintų jam sveikatą.

Liepos 25 dieną iškilmingai palaidota a. a. Marijona Kavaliauskienė (Stadalninkaitė), gyv. 28 Sturtevant Ave., iš Šv. Jurgio lietuvių par. bažnyčios Highland kapuose.

Velionė paliko dideliame nuliūdime vyrą Viktorą Kavaliauską, tris dukteris— ponią Julią Gay, pp. Marijoną ir Anelę; tris sūnus — Adomą, Joną ir Bronių, ir anūką Povilą, visus Norwoode; taipgi pusseserę p. Ievą Tvaskienę ir pusbrolį Joną Kavaliauską ir daug kitų giminių.

Nuliūdusiai šeimai ir giminėms reiškiame gilią užuojautą.

CSN.

WORCESTER, MASS.

Šv. Kazimiero Parapijos Metinis Piknikas

įvyks rugpiūčio 3 dieną, Maironio parke. Rengėjai kviečia Worcesterio ir apylinkės lietuvius atsilankyti. Maironio parkas šiuo metu yra pačiame gražume. Todėl kiekvienam gera proga praleisti laiką tyrame ore.

Mūsų parapijos darbščios šeimininkės kiekvieną pavaišins skaniais valgiais. Maironio parką labai lengva surasti. Privažiavus White City ten ir Maironio parkas. Rugpiūčio 3 dieną, visi į Maironio parką.

D.S.

ATHOL, MASS.

BALF vajaus pradžia buvo gan sekminga. Sekantieji aukojo:

Pradžia vajaus buvo gan sekminga. Sekantieji aukojo:

Kun. Pius Juraitis $25.00;

Po $10.00 — Šv. Onos draugija; Kun. J. J Bakanas, Kaz. Glebauskas, J. Laučka, P. Lapenas, St. Vidagiris, J. Baltrenas.

Po $5.00 — Antanas ir Stasė Jasinskai, Veronika Kubeliunas, Ona Bagdonienė, Salomėja Andrulienė, Jonas Andreliūnas.

Po $4.00 — J. Rustauskas.

Po $3.00 — Ida Vasiliauskas, Ona Aukštikalnienė.

Po $2.00 — Petras, Ona, Morta Vasiliauskai, Veronika Latvėnas, Marcelė Pralinskienė, Mrs. P. Budriunas, Stanislava Vaitkevičienė, I. Vasiliauskas, A. Šiltulis, E. Andrelaitienė.

Po $1.00 — Marijona Gasiūnienė, Konstancija Dzius, Jurgis Stačiokas, Liudovika Stonienė, Domicelė ?, Elena Kučinskienė, Emilija Tamošiūnienė, Izabelė Nevodinskas, Emilija Vaitkevičienė, Pranė Šimaitė, Izabelė Šleivienė, Salomė Brazdienė, Emilija Mazelninkienė, Ona Čepulionienė, Salomė Krištopaitienė, J. Vierokas, D. Karoblis, K. Vaitkevičius, K. Pinigis, Pr. Rimša, K. Nevedinskas, V. Janušionienė, J. Ambrozas, D. Matulis, K. Stasiūnas, Vl. Matulis, Ad. Alekevičius, J. Gailiūnas, P. Budriūnas, B. Aukštikalnis, K. Vedluga, J. Grožis, K. Vaitkevičius.

Smulkių $1.50; Viso $180.00.

BALFui, tremtinių reikalams, šis skyrius šio mėnesio pradžioje pasiuntė $500.00, kaipo savo kvotos dalį.

Raporteris.

LAIŠKAS IŠVIETINTŲ LIETUVIŲ REIKALU

Ragina Balsuoti Už Stratton Bilių

16 July 1947

The Hon. Joseph Martin
Speaker of the House
of Representatives
Washington 25, D. C.

Dear Sir:

As chief executive of the American - Lithuanian Roman Catholic Organists Allianse, I feel that it is my duty to raise a voice of protest at this crucial moment when hundreds of thousands of people in the various Displaced Persons camps are being so unjustly treated.

To save them, we must act at once. They are facing starvation, and they would rather chaose death than go back to Communism or to Soviet Russia. The displaced persons have left the Baltic states and other countries because Soviet Russia is trying to rule those countries under a wave of terror. The displaced persons love freedom and democracy.

In view of this, there is only one thing left to do — we must support the proposed Stratton Bill known as H. R. 2910. We must act to bring as many as possible of the displaced persons to the United States where they shall find the freedom they are seeking.

Our country is great. It has all resources and they can be easily absorbed in our economic life.

Let us not forget that the immigrants of Europe have made this country great. They have added immeasurably to the cultural, to the economic and to the religious progress of our United States. The immigrants have placed upon the altars of democracy of this country their best offerings —their music, their talents, their great minds and their labor.

In view of all this, I urge in the name of all of the Lithuanian Catholic parishes of America, which are represented through the American - Lithuanian Organists Alliance, that you support the Stratton Bill.

Only in this way you shall serve the cause, not only of democracy, but also of humanity.

Most respectfully yours,
Justas Kudirka, President
American - Lithuanian Roman
Catholic Organists Alliance.

Taipgi tokio pat turinio laišką pasiuntė sekantiems: Earl C. Michener, Chairman Judiciary Committee House of Representatives; Charles A. Hallek, Majority leader, House of Representatives.

LOWELL, MASS.

Atėjus vasaros karščiams, mūsų žmonės naudojasi tyru oru. DLK Vytauto klūbas nutarė per vasarą neturėti susirinkimų. Sekantis susirinkimas įvyks rugsėjo 14 d. Visi nariai turėtų dalyvauti, nes naujo namo statybos komitetas turi daug svarbių pranešimų.

DLK Vytauto klūbas per visą vasaros sezoną nusamdo autobusus ir važiuoja kiekvieną sekmadienį į pajūrį ar į lietuvių piknikus. Apie šias ekskursijas galite gauti informacijų pas A. Raudeliūną.

Plačiai žinomas muzikos mokytojas p. Hipolitas Valentinas už kelių savaičių apsives su p. Katryte Žukauskaite. Abu jaunikaičiai yra labai gerai pažįstami visoje apylinkėje, nes abu darbuojasi su lietuviais.

Kiek laiko atgal atsiskyrė iš gyvųjų tarpo Romualdas Ainorius, plačiai žinomas muzikas-veikėjas. Jis daug darbavosi šioje kolonijoje. Ilsėkis ramybėje!

Vietinis BALF skyrius nuoširdžiai dėkoja asmenims, kurie pasitarnavo su rašomomis mašinėlėmis, ypač sekantiems asmenims: O. Saulėnienei, E. Saulenaitei, F. Šumskaitei ir B. Čepaitytei.

Vytautas Ramanauskas.

CAMBRIDGE, MASS.

Savaitė atgal, p. J. Bačinskas, vietinis biznierius, praleido porą savaičių linksmų atostogų. p. J. Bačinskas beatostogaudamas pagražino savo namus ir aplankė draugus.

Pirmadienį, liepos 29 d. N. P. bažnyčioj atlaikytos šv. Mišios už a. a. Jono Katcheno vėlę, vienų metų mirties sukakties proga.

Šiomis dienomis p.p. J. B. Baranauskai persikėlė gyventi į savo naujai įsigytą rezidenciją Arlingtone. Sveikiname.

Šiomis dienomis p. M. Norbutas išvyko į Putnam, Conn. praleisti atostogas. p. M. Norbutas yra mūsų bažnyčios prižiūrėtojas Linkime p. M. Norbutui linksmai praleisti atostogas.

Liepos 29 d. atuomobilio nelaimėje ant American Legion Highway, Dorchester, Mass., sunkiai sužeidė p.p. J. E. Dainių sūnų Jurgį. Taipgi sužeidė p.p. J. B. Šidlauskus ir jų sūnų Joną, p. K. Navashinską. Sunkiausiai sužeisti Dainių sūnus Jurgis, p. J. Šidlauskas, jo žmona ir sūnus Jonas. p. K. Navashinskui sulaužyta šonkauliai. Automobilis, kurį vairavo p.p. Šidlauskų sūnus, susidūręs su kitu automobiliu, apsivertė. Visi sužeistieji patalpinti Bostono miesto ligoninėje. Reiškiame užuojautą p.p. Dainiams dėl sužeidimo jų sūnaus. Linkime visiems pasveikti.

Liepos 29 d. Keistučio Parke, E. Dedhame, įvyko Darbininkų radio linksmas piknikas. Piknikas buvo sekmingas, nes dalyvavo daug publikos. Iš Cambridžiaus vyko į pikniką perpildytu autobusu. Cambridžiečiai ir šį kartą piknike pasirodė gausiai.

Šiomis dienomis, p-lė B. Mazutaitytė, LDS 8 kps. ir Moterų S-gos 22 kps., narė, praleidžia trijų savaičių linksmas atostogas. Linkime p-lei B. Mazutaitytei linksmų atostogų.

Navigacijos leit. A. Mazutaitis, kuris ėjo tarnybą Afrikoje, dabar perkeltas į Vokietiją. Linkime sekmių naujoje vietoje. Jo motinėlė p. A. Mazutaitienė, gyv. Roslindale, Mass., kiek nesveikuoja. Linkime sveikatos.

A. D.

PADĖKA

Reiškiu širdingą padėkos žodį visiems, kurie lankė mane ligoninėje ir padėjo namuose mano šeimai. Širdingiausiai dėkoju už lankymą ir užuojautos laiškus: kun. P. Juškaičiui, kun. J. Dauniui, kun. J. Švagždžiui, kun. Saulėnui ir kun. F. Greene. Taipgi tariu širdingą ačiū 'Darbininko' redaktoriui p. A. Kneižiui, p.p. Plekavičiams, p.p. Bačinskams, p.p. Radaičiams, panelei B. Mazutaitytei, p.p. Pociams iš Brocktono, p.p. A. Stankūnams, p. A. Razmienei iš Brocktono, p. V. Raškevičiui, p. A. Skyriui, p.p. Jakučiams, p. J. Teberai ir p. V. Kandrotui. Taipgi p. A. Zaveckui, p. F. Vaitkui ir p.p. Janiūnams. Visiems širdingiausias mano ačiū.

A. Daukantas.

KEARNY, N. J.

BALF susirinkimas įvyko Šv. Vardo salėje, kur dalyvavo atstovai iš visų parapijos draugijų, ir nutarė, kad visi dirbantieji parapijiečiai turės aukoti po $5.00 dėl lietuvių tremtinių šelpimo Europoj. Laikas užsimokėti savo auką bus iki Naujų Metų.

Liepos 20, Sąjungos narės buvo išvykusios autobusu į Belmar, N. J.

Šv. Vardo draugija suruošė vakarienę liepos 27. Dalyvavo draugijos nariai ir jų šeimos pagerbti mūsų naują vikarą kun. Dominiką Pocių.

Vakaro vedėju buvo pirmininkas J. Kasperas. Kalbas pasakė klebonas kun. L. Vaicekauskas, kun. V. Svirnelis, kun. A. Kasperas, J. Stukas, C. Yarusavage, ir G. Katilius. Kun. D. Pocius buvo apdovanotas ir pakviestas būti draugijos dvasios vadu, už ką jisai nuoširdžiai padėkojo.

Šv. Onos draugijos bus "ride" įvyko liepos 27 į Rockaway Beach. Buvo trys bus'ai pilni, ir visi linksmai praleido dieną.

Liepos 6, Antoinette ir Antanas Ambručiai iš Kearny susilaukė sūnų, kurį liepos 26 d. giminaitis kun. A. Kasperas pakrikštino vardais Antanas Martinas.

A.E.S.

NEW HAVEN, CONN.

Atostogų Laikas

Sulaukus šiltos vasarėlės, visi laukė nekantriai atostogų, ir sulaukę visi traukia į pajūrius.

Nesenai teko susitikti su vienu iš mūsų kolonijos gyventojų ir veikėjų, kuris dabar yra apsigyvenęs Richmond Hills, N. Y., tai yra ponu Juozu Mačiuliu. Jis su savo šeima buvo atvykęs pas savo brolį Antaną praleisti atostogas.

Judyta Kazlauskienė, mūsų kolonijos gera parapijietė ir veikėja, buvo išvykus į Cleveland, Ohio pas savo gimines su savo sūneliu Edvardu, kur maloniai paviešėję grįžo namo kupinos malonių įspūdžių.

Dėl atostogų ir korespondentė suvėlavo su žiniomis, nes ir ji buvo išvykus praleisti atostogas ir atsiprašo visų skaitytojų.

Sąjungiečių Susirinkimas Pavyko

Moterų Sąjungos 33-čios kuopos susirinkimas įvyko liepos 13 d., kuriame svarstyta apie būsimą seimą, kuris įvyks rugpiūčio mėnesį, Hartford, Conn. Į seimą išrinktos sekančios atstovės: S. Tamulienė, M. Jokubaitė ir J. Šilkienė.

Nutarta pasiųsti seimui sveikinimą su dovana $5.00, ir sąjungietės entuziastiškai pasižadėjo dalyvauti seiminiame bankiete.

Raštininkė pranešė, kad narė Magdalena Danušienė pasidavė operacijai ir išgulėjo 4 savaites ligoninėje. Jau randasi savo namuose, globoje savo geros dukrelės ir vyro, bet nepasidavė po pašalpa. Visos narės, išgirdusios apie savo geros narės Magdalenos ligą, susijaudino. Nes sąjungietė Magdalena Danušienė dirba New Haven ligoninėje, kai tik išgirsta, kad randasi lietuvis ar lietuvė ligonė-nis tuojaus aplanko. Tokiu būdu yra įsigijus daug gerų draugių bei draugų. Sąjungietės savo ligonę aplankė ir apdovanojo gražia vaisių pintine ir gerais linkėjimais.

Vasaros Karščiai Nesulaiko BALF Veikimo

Mūsų Bendro Šalpos Fondo valdybos narės bei veikėjos nesibijo vasaros karščių ir neturi atostogų. Jos lanko namus ir renka aukas dėl sušelpimo mūsų tremtinių. Taigi jai pas Tamstas atsilankytų aukų rinkėjos — M. Ramanauskienė, J. Šilkienė, J. Kazlauskienė, O. Kvaratiejienė, A. Pilvelienė, E. Kazokienė, J. Dickienė, A. Mačienė, P. Šilinskienė, M. Jokubaitė ir kitos neatsisakykite aukelės įteikti, nes tai yra dėl labdaringo tikslo.

Masiulių Šeimose Didelis Džiaugsmas

Motiejaus ir Juozo Masiulių šeimose viešpatauja didelis džiaugsmas, nes susilaukė savo mylimos ir brangios senutės motinėlės, kuri atvyko iš Vokietijos, iš Britų zonos. Ar tik Elzbieta Masiulienė nebus seniausia tremtinė, kuri atvyko į šį kraštą iš lietuvių kilmės. Širdingai sveikinam mamytę Masiulienę, laimingai pasiekusią šį kraštą ir apsigyvenusią pas savo gerus sūnus ir marčias, ir linkime sveikatos ir Dievo palaimos.

M.

Ave Maria Vaianda

Kiekvieną sekmadienį, 7:30 val. vakare, iš WMEX stoties, Boston, klausykite dramatizuotos radio programos. Šį sekmadienį išgirsime apie Romos imperijos griuvimą.

Nauji Maisto Pakeliai Į Europą

CARE skyrius Bostone:
Boston CARE Committee
140 Clarendon Street
Boston, Mass.
Tel. KENmore 3987.

Albert R. Barker
Pirmiau — Pope Optical Co.
Kada Jums reikalingi akiniai leiskite mums išegzaminuoti akis ir pritaikinti akinius. Mes padarome dirbtinas akis.
Room 206
Tel. 6-1944
397 MAIN ST.,
Worcester, Mass.
275 Main St., Webster, Mass.

W. J. Chisholm
GRABORIUS
"Asmeniškas Patarnavimas"
331 Smith St.,
PROVIDENCE, R. I.
Telephone:
Ofiso: Dexter 1952
Namų: Pl. 6286

Visi Keliai Veda Į Vose's Povilijoną Maynard, Mass.

$250,000 Vertės Kailinių Paroda

I. J. FOX, didžiausia Amerikoje moteriškų kailinų firma, Rugp.-August 3 d., Vose's Povilijone, Maynard, Mass., Bernardo Koraičio vadovystėje, rengia milžinišką kailinių PARODĄ, kurioje bus 1948 metų mados kailiniai, vertės $250,000. Visi yra nuoširdžiai kviečiami į šią kailinių parodą atsilankyti, nes tai bus viena iš įdomausių kailinių parodų, kurioje parinktos gražuolės lietuvaitės juos publikai demonstruos.

Su šia iškilminga paroda, I. J. FOX atidaro taip vadinamą AUGUST SALĘ. Kailiniai, kuriuos matysite parodoje, bus parduodami mūsų krautuvėje.

Kailinius galite įsigyti labai lengvomis sąlygomis, pritaikintomis pirkėjų aplinkybėms. Perkant kailinius išsimokėjimais, nereikia mokėti mums jokių nuošimčių.

Atėjusios į krautuvę visuomet reikalaukite, kad Jums patarnautų šios krautuvės lietuvis atstovas BERNARDAS KORAITIS, kuris yra kailinių ekspertas ir žinovas. Per jį pirkdamos kailinius, sutaupysite 10 nuošimčių nuolaidos.

I. J. FOX
America's Largest Furrier
311 WASHINGTON STREET
BOSTON, MASS.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Kasimiera Michalowska paieško savo brolių ir seserų, Mykolo, Zigmanto, Antaninos ir Marcijonos Šarkų. Šie žmonės atvyko So. Bostonan 1910 metais iš Alytaus. Jų tėvas vadindavosi Adomas Šerka. Jeigu kas ką žino apie šiuos žmonės, malonėkite pranešti "Darbininko" ofisan.

Atminčiai veikėjos Juozapinos Šultienės įtaisė bažnyčiai gražų juodą arnotą jos vyras Juozas, sūnus Boleslovas ir dukteris Ona ir Florencija.

Lietuvių jaunoms kartoms pagerbti, veikėjas Mykolas Venis davė didelę auką mokyklos atnaujinimui.

Ačiū visiems geradariams.

Liepos 29 d., mirė ilgai sirgęs, miesto ligoninėje, Adomas Aleksevičius, 57 metų, gyvenęs 242 W. Broadway. Paėjo Žermūnų parapijos. Amerikoje pragyveno 40 metų. Paliko žmoną Ievą (Maževičiūtę), ir 4 sūnus. Laidojamas iš Šv. Petro parapijos bažnyčios, rugp. 2 d., 9 v. r., Naujos Kalvarijos kapuose.

Lankėsi

Pirmadienį, liepos 28 d. lankėsi "Darbininke" ilgametis LDS narys ir įžymus veikėjas, p. Zigmas Karalius iš Waterbury, Conn.

Liepos 24 dieną lankėsi "Darbininko" redakcijoj adv. Allen Backer iš Nashua, N. H. lydimas adv. A. O. Shallnos. Adv. Allen Backer (Bakanauskas) ką tik grįžo iš Europos. Jis yra Jung. Valstybių militarės valdžios legalio departamento narys Europoje.

Adv. Allen Backer, būdamas Vokietijoje, susitiko nemažai lietuvių tremtinių ir nemažai yra jiems pagelbėjęs.

Pereitos savaitės pabaigoje lankėsi "Darbininke" p. Uršulė Daukantienė iš Worcester. Ji atostogavo Bostone ir apylinkėje. Buvo apsistojusi pas pp. M. Venius, So. Bostone. p. Daukantienė yra buvus "Moterų Dirvos" redaktore.

p. Br. Cūnienė, įžymi veikėja ir adv. Juozo Cūnio žmona, lankėsi antradienį, liepos 29 d. Ji pridavė Darbininkų radio piknniko apyskaitą.

Ketvirtadienį, liepos 31 d. pp. adv. J. ir Br. Cūniai išvyko į pajūrį praleisti dieną.

Važiuojam... Į Lietuvos Kampelį Maine Valstybėje

Bostoniečiai pripildė didžiulį busą net su kaupu, ekskursijai į Lietuvių Dieną, Tėvų Pranciškonų Vienuolyne, Greene, Me. Busas išeis 1-mą valandą, po pietų nuo "Darbininko". Visi bandykite susirinkti nevėliau 12:30, nes tuo laiku busas ateis. Jei kurie netilps į tą specialų busą, tai galėsime vykti kitu, beveik tuo pat laiku išeinantį.

Tėvų Pranciškonų Šv. Antano vienuolyną Greene, Me. tai yra atžala bei dalis Lietuvos Pranciškonų vienuolyno Kretingoje, kurio Provincijolu yra Tėvas Justinas, Vaškys. Todėl tą vienuolyną Greene, Me. galime tikrai vadinti Lietuvos kampeliu.

Dalis (4 poros) tautinių šokių grupės išvyksta į Maine net penktadienį 1:15 P.M. Jie ten šoks lietuvių tautinius šokius. Du iš tos grupės pasiryžę skristi orlaiviu. Jaunieji nori susipažinti su Lewistono lietuvių jaunimu ir pasimaudyti sidabriniame Sabattus ežere.

Todėl, šį šeštadienį rugp. 2 d. visi, visais keliais traukime į tą Lietuvos kampelį Maine valstybėje.

Rap.

Apsivedė Stakutis

Liepos 27 d. apsivedė Vincas Stakutis, Jr. su p-le Elena Zaleckaite iš Roxbury, Mass. Jaunavedis yra sūnus žinomų sumanių ir pasišventusių darbuotojų Katrės ir Vinco Stakučių, gyv. East 6th St., So. Bostone. Jis yra baigęs Bostono Kolegiją su Magistro laipsniu. Karo metu, (3 metus) tarnavo Jung. Valstybių Karo Aviacijoj, Inteligence skyriuje Kapitono laipsnyje. Sugrįžus iš kariuomenės, tapo pakviestas Marianapolio Kolegijos vadovybės dėstyti matematiką. Tas pareigas ir ligšiol tebeina. Linkime jaunavedžiams laimingo gyvenimo!

Rap.

Persikėlė Gyventi Į Naują Vietą

Šiomis dienomis pp. Jonas ir Agota Starkai, gyvenusi ilgai Thomas Park, So. Bostone, persikėlė gyventi į naują vietą, būtent, 421 E. 6th Street.

pp. Starkai yra ilgamečiai "Darbininko" skaitytojai. p. Jonas Starkus yra namų dažytojas ir taisytojas.

Naujas Biznierius

Šiomis dienomis Jeronimas Čeikus, veteranas, buvęs karo aviacijoj radio mechaniku ir inžinieriu, atidarė radio taisymo, statymo įstaigą vardu J M C, 54 Granger St., Dorchester. Tel. COLumbia 8006.

Karo herojus aukoja Carney ligoninės fondan: Charles A. MacGillivary iš So. Boston, kuris gavo Kongresinį Garbės Medalį ir tapo Federal Street batų įstaigos dalininku, vienas pirmųjų aukojo Batų ir Odos Divizijos ligoninės fondan. (Iš kairės dešinėn) Patrick J. McCarthy, McCarthy - Smallcomb Co.; Raymond A. O'Shea, Howes Brothers Co.; E. M. Newburgh, Sterling Leather Co., ir Charles A. MacGillivary, iš MacGillivary and McCarthy Co., 109 Federal St., įteikia čekį John E. Hurley, Carney ligoninės fondo egzekutyviam direktoriui.

Garbės Sąrašo Lenta

Parapijos Karių Garbės Sąrašo bronzo lenta jau pakabinta prie bažnyčios sienos. Laikinai yra paslėpta - uždengta iki po šventinimo apeigų, kurios įvyks rugsėjo 28 d. J. M. Vyskupas Shehan atliks šventinimo apeigas. Iki tam laikui gan rimtai imtasi prie darbo, kad tinkamą programą prirengti iškilmių dienai.

Iškilmių Komisija

Ketvirtadienį, liepos 17 d. klebonas kun. dr. Mendelis pakvietė kelius parapijos veikėjus, kad pasitartų kaip šį istorišką įvykį įspūdingiausiai išpildyti. Adv. Tomas Marcinkevičius išrinktas iškilmių pirmininkas ir dienos apeigų vedėjas. Jam į pagalbą apsiėmė Juozas Kašinskas, Kazimieras Ožela, Julius Kastantinavičius.

Susirinkime dalyvavo Kazys Urkšta, Albertas Juškevičius, Edward Mierzwicki, karių motinų dr-jos pirmininkė Anelė Miliauskienė, ir gydytojaus Slavinsko motina, ponia Slavinskienė. Visus įnešimus surašė p-lė Lilė Valčečkaitė. Tų įnešimų buvo gan daug, tarp kurių galima paminėti, kad visos lietuviškos draugijos bus kviečiamos dalyvauti tą dieną parado-je, kuri pradės maršuoti nuo Lietuvių Svetainės, Hollins St., iki šv. Alfonso bažnyčios. Kun. Mendeliui buvo pavesta susižinoti su miesto mayoru D'Alesandro kas link kalbėtojų estrados, kuri turėtų būti įrengta prieš bažnyčią ant Saratoga gatvės. Kvietimai bus pasiųsti visiems Marylando Valstijos valdžios atstovams. Žuvusių karių tėvai ir giminės bus kviesti užimti ypatingas garbės vietas. Judami paveikslai bus traukiami dienos iškilmių. Garsiakalbiai bus įrengti gatvėje. Sekmadienio rytą rugsėjo 28 d. mišios 8:30 v. rytą bus atnašaujamos už vėles visų žuvusių karių. Tos mišios yra jau užprašytos karių motinų dr-jos. Ta pati dr-ja užprašė mišias už kario Aleko Vosyliaus vėlę.

Planai yra daromi plačiu mastu, nes visi gerai supranta, kad tai pirmas toks įvykis mūsų kolionijos ir parapijos gyvenime. Pirmas! Duok Dieve, kad būtų ir paskutinis, kad nereikėtų panašius atminimus daryti. "Nuo ugnies, karo bado ir maro gelbėk mus, Viešpatie".

Pirmos Aukos Garbės Lentai

Tik penktadienį, liepos 18 d. kun. dr. Mendelis pasiuntė atsišaukimą į Baltimorės lietuvius prašydamas pinigiškos pagalbos apmokėjimui lėšų už Garbės Sąrašo lentą, kuri kainuoja $3,000.00. Štai į tą jo prašymą atsiliepė sekantieji: Kazys ir Marė Kachauskai, Morta Šernauskienė, Tomas Marcinkevičius, Elena Daukšienė, Marė Šeškiūtė, Elžbieta Mačienė, Margareta Jankunienė, Marė Jakaitienė, Vincas Ramanauskas ir žmona, Antanas Šidlauskas, Zinkuvienė nuo W. Lexington St. Pradžia graži.

Įvairenybės

Ketvirtadienį, liepos 24 d. aplankė mūsų kunigus Tėvas Jėzuitas Kulbis, kurs neseniai atvyko iš Prancūzijos. Jau septyni metai kaip nematė tėvynės Lietuvos. Dabar gyvena Kanadoje. Kadangi kalba gerai prancūziškai, tai jam darbo netrūksta Montreal ir to miesto apylinkyje. Kun. Kulbis yra labai malonaus būdo asmuo. Aplankęs Baltimore, išvyko Washingtonan.

Antanui Ivoškai mūsų zakristijonui padaryta operacija West Baltimore ligoninėje penktadienį, liepos 25 d. Kadangi Antanas yra drąsus ir stiprus lietuvis, tai tuoj po operacijos galėjo juokauti ir kalbėtis su tais, kurie jį aplankė. Turime viltį, kad gal dar šią savaitę grįš iš ligoninės.

Steponė Šilanskienė po dviejų sunkių operacijų, o Veronika Pugevičienė po vienos sunkios operacijos ant gerklės, abi grįžo namon. Džiaugiasi jų šeimos, džiaugiasi kaimynai, kad jos namie ir sveiksta.

Pirmadienį, rugpiūčio 4 d. garsūs Romos giesmininkai, vadovybėje prelato Refice, giedos Baltimorės Municipal Stadium. Manoma, kad daug susirinks jų paklausyti. Kadangi tą vakarą pripuola novenos pamaldos, tai mūsų kunigams nebus galima dalyvauti, bet nėra abejonės, kad bus ir lietuvių klausytojų tarpe.

Sveikiname Juozą Zableskį ir jo žmoną sulaukus sūnaus. Naujagimis pakrikštytas sekmadienį, liepos 27 d. Gavo vardą James Allen. Kun. dr. Mendelis suteikė krikšto sakramentą. Linkime ponams Zableskiams daug džiaugsmo iš jų naujo kataliko.

Kun. Valentinas Atkočius, tėvas Marijonas, kalbėjo per visas mišias sekmadienį ir per visas novenos pamaldas pirmadienį ir antradienį. Prašė aukų Tėvų Marijonų Kongregacijos reikalams. Neteko sužinoti kiek surinkta, bet spėjama, kad rinkliava bus daugiau $1,500.00.

Kaip parapijos kunigai, taip vietinės Sesutės džiaugiasi Sesučių Motinos Generalės Juozapos atsilankymu Baltimorėje. Motina Juozapa atsivežė su savimi Sesutę Alphonsą, ką tik atvykusią iš lagerių iš Vokietijos. Neteko sužinoti kokius įspūdžius išsivežė mūsų garbingos viešnios. Buvo begalo linksma, kad Motina Juozapa neaplenkė mūsų kolonijos.

Kun. Antanas Dubinskas grįžo ketvirtadienį, liepos 31 d. Skundėsi, kad visas liepos mėnuo buvo taip lietingas, kad tik tris dienas gavo pakept ant saulės prie marių. Tačiau grįžo linksmas, patenkintas gavęs visą mėnesį pailsėti.

Karių Garbės Sąrašas

Kaip kun. dr. Mendelis, taip dedikacijos iškilmių pirmininkas Tomas Marcinkevičius su savo padėjėjais lieja prakaitą, galvas suka, planus daro sąrašo pašventinimui sekmadienį, rugsėjo 28 d.

Antradienį, liepos 29 d. Tomas Marcinkevičius, Colonel Miller (Miliauskas) ir p-lė Valčečkaitė su kun. dr. Mendeliu sutvarkė sąrašą garbingų svečių, kuriems bus pasiųsti ypatingi pakvietimai. Taipgi bus kviečiamos visos gyvuojančios draugijos Baltimorės lietuvių.

Laiškas jau priruoštas visiems kariams, kurių pavardės yra iškaltos ant Garbės Sąrašo. Taipgi kitas laiškas jau atspausdintas giminėms visų žuvusių karių, kurie užims garbės vietas per šventinimo apeigas.

Aukos ir plaukia į kleboniją, kad padengti Sąrašo lentos išlaidas $3,000.00. Kun. dr. Mendelis praneša, kad geraširdžiai žmonės jau prisiuntė virš $300. Jisai neturi nė mažiausios abejonės, kad pageidaujama suma bus surinkta.

Bronzo lenta jau pakabinta vietoje. Viskas priruošta. Girdėjau, kad Geraldas Gelažela, kurio tėvelis žuvo karo lauke turės garbę Sąrašą atidengti šventimo dienoje. Tai bus didžiausios iškilmės Baltimorės mieste lietuvių tarpe į 20 metų.

Šis-Tas

Viešėjo pas savo sūnų Julių Kastantinavičių jo mamytė iš Brockton, Mass. Kaip sūnus džiaugėsi savo mamytės atsilankymu, taip mamytė džiaugėsi savo sūnaus gražiu gyvenimu. Ypač malonu buvo jai žinoti, kad jos sūnus taip uoliai darbuojasi parapijoj ir katalikiškame veikime. Laukėme kada tėtukas Kastantinavičius vėl mus atlankys.

Šv. Alfonso Klūbiečiai turėjo tolimą išvažiavimą sekmadienį, liepos 27 d. Buvo nuvykę netoli Gettysburg į Caledonia Park maudytis. Kaikurie skundėsi, kad vieta maža, per mažas prūdas maudytis ir nebuvo užtektinai stalų susidėti valgius. Turėjo valgyti susėdę ant žemės.

"Bowling" mylėtojai jaunimo klūbo susirenka kas trečiadienį į Recreation Center. Pereitą trečiadienį, girdėjau, buvo susirinkę daugiau negu 20 vyrų ir merginų žaidimui.

Remkite tuos profesijonalus ir biznierius, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

PAIEŠKAU savo puseserės Kazimieros Kučinskaitės. Ištekėjusios pavardė — Gochakovskienė. Pirmiau gyveno Bostone, o dabar nežinau kur randasi. Prašome atsiliepti jai pačiai, arba kas žinote apie ją prašome man pranešti, už ką būsiu labai dėkinga. Mrs. Mary Grabovski, 6819 Linwood Ave., Cleveland, Ohio. (29-1)

KĄ DARYTI DĖL SKAUSMŲ
REUMATIZMO
ARTHRITIS

Jeigu jūs kenčiate nuo NUGAROS SKAUDĖJIMO, RAUMENŲ GĖLIMO, SCIATIKOS, STRĖNŲ SKAUSMŲ, NEURALGIJOS, SĄNARIŲ SUSTINGIMO, NEURITIS, PODAGROS ir tt., PABANDYKITE RADE TABLETS dėl gerų pasekmių. Mes norime, kad jūs pamėgintumėte RADE TABLETS (BANDOMĄJĮ KIEKĮ) be jokių lėšų jums. Nesiųskite pinigų, o tiktai savo vardą ir adresą, tad mes jums tuoj pasiųsime tabletėlių. Visi nurodymai ant pakelio. Nieko jums nelėšuos, jei nepatiks.

NORTHWAY PHARMACAL CO.
439 North Street
ROCHESTER 5, NEW YORK
DEPT. 28 1-22

So. Boston Furniture Co.
Matrasai naujai perdirbami.
Kainos pranešama iš anksto.
Jūsų kreditas geras.
Pristatymas skubus.
380½ West Broadway,
Tel. SOU 2758

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graborius-Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta —
838 Dorchester Ave.
Tel. COLumbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Kopyčia šermenims Dykai
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai.
Patarnavimas dieną ir naktį.
Kopyčia šermenims Dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

Juozas Kasinskas
Inc.
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų.
Patarnavimas Dieną ir Naktį.

SOU 4476
Dr. Joseph F. Antanelis
OPTOMETRISTAS
515 E. Broadway
So. Boston, Mass.
Ofiso Valandos išskyrus Trečiadieniais ir Penktadieniais
Vakarais Nuo 7 iki 9-tai
Šeštadieniais nuo 2 iki 8-tai.

Tel. SOU 2805
Dr. J. L. Pasakarnis
DR. AMELIA E. RODD
OPTOMETRISTAI
447 Broadway
So. Boston, Mass.
OFISO VALANDOS: —
Nuo 9 ryto iki 12 val. dieną.
Seredomis: —
Nuo 9 ryto iki 7 val. vakare.

SOU 2712 Res. BIG 9013
Dr. J. C. Seymour
LANDŽIUS
Lietuvis gydytojas ir chirurgas. Naudoja vėliausią X-Ray aparatą
Pritaiko akinius.
534 E. Broadway,
So. Boston, Mass.
Valandos' 2 iki 4 ir 7 iki 8.

Tel. TROwbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 Harvard Street
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8.

A, J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Geriausias Pasirinkimas
Įvairių degtinių, likerių alaus ir vyno.
Pristatome alų ir degtinę į namus.
Patarnavimas greitas ir mandagus.
T. SULLIVAN, INC.
Petras Jakubėnas, savininkas
323 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. SOU 9772

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington, Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Pristatome Alų ir Toniką
Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:
BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai.
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra
SOUTH BOSTON CAFE
Vincas Balukonis, Savininkas.
Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.
258 West Broadway, South Boston, Mass.

Literatūra

Paulius Jurkus

Tikrovės Elegija

Jaučiu, kaip aš supuos karste
Siauram, pakvipusiam pušies sakais,
Ir pro mažytį plyšį į mane
Ateina dar keli vakariai spinduliai.

Ir aš girdžiu: kaip eina žmonės ramūs
Lėtais ritmingais žingsniais paskum karstą...
Vainikai čeža... Vėliavos taip šlama...
Gėlėm mergaitės mano kelią barsto...

O aš guliu lyg supamam laive
Kaip lengvas žiedas tujos kvepiančios —
Palaidot neša svetimam krašte,
Kur nėr tėvynės žemės nuostabiai mielos.

Ir jie palaidojo svetur mane,
Kam aš ilgėjaus būti nemarus —
Nūnai girdžiu aš žemės gelmėse,
Kaip tolsta jųjų žingsniai ramūs,
Ir jų tikrovės juokas aidi ten klaikus.

Šiaurės Paukščiai

Kasnakt klajokliai šiaurės paukščiai
Didžiais būriais iš tolimų platybių skrenda;
Tarp debesų plaujodami, jie ūkauja ir šaukia
Ir, mano sodą susiradę, pailsėti krenta.

Jų dideli sparnai, balti ,snieguoti,
Užkloja sodo žydinčią krūtinę;
Ir ima jie vidurnakčiui dainuoti
Lyg šiaurės pelkės naktį rudeninę.

Ir gieda jie, kaklus dangun ištiesę,
Ir beria sodan kvapnų sniegą;
Ir jų giesmė sapnus gilius paliečia, —
Pabudina mane iš miego.

Pamatę jie mane, didžiuliai šiaurės paukščiai,
Balti snieguoti, su karūnom ledo,
Pakyla vėlekos į debesis ir šaukia,
Ir jų balsai į šiaurę veda.

Paulius Jurkus.

Po rugiapiūtės

Komunistinės "Tiesos" Puslapius Pavarčius

Kur dingo tarybinės Lietuvos rašytojai?

Lietuvos komunistų partija per buv. UNRRAos skyrius lietuvių tremtinių tarpe platina Vilniuje spausdinamą savo organą "Tiesą". Tai skurdus laikraštis, rodąs visišką dabartinės tarybinės Lietuvos spaudos ubagystę. O reikia žinoti, kad "Tiesa" laikoma geriausiu Lietuvos laikraščiu. Pagal ją rikiuojasi visa kita komunistinė spauda. Bolševikinėj santvarkoj už komunistų partiją niekas negali geriau pasirodyti. Komunistų partija "neklysta", o jos spauda — "pavyzdys".

Ką gi rašo "Tiesa"? Beveik trečdalį lietuviškosios "Tiesos" užima vertimai iš Maskvos "Pravdos". Daugiau kaip trečdalį užpildo raudonųjų Lietuvos valdovų, partijos vadų ir Sovietų S-gos vyriausybės narių su Maskvos komunistų partijos žmonėmis pasakytosios kalbos. Nežiūrint tų kalbų vienodumo ir nuobodumo, jos visos dedamos ištisai, nes tai komunistų "evangelija". Likusią laikraščio dalį užima visokiausi aukščiausiosios tarybos ir Lietuvos komunistų partijos įsakai ir nutarimai, raginimai įdirbti žemę, atlikti sėją, atiduoti pyliavas, stoti į soc-lenktynes ir kiek galima daugiau skolinti valstybei. Tai ir viskas. Jokių pasiskaitymų "Tiesoje" nėra.

Tiesiog griaudu darosi, kai matai "Tiesoje" piktus raginimus Lietuvos laukų purentojui ūkininkui, kad jis nepamirštų laukų suarti ir savo žemę apsėti. Nuo amžių lietuvis ūkininkas nepaprastai prisirišęs prie savo žemės. Niekeno neraginamas jis nuo aušros ligi sutemos su meile liejo prakaitą į savo žemę maitintoją. Niekada jis nepamiršo savo laukų aparti ir apsėti. Dabar matyt yra kitaip, jei "Tiesa" nuolat bara lietuvį ūkininką, kam jis savo žemę apleidžia. Matyt, lietuvos ūkininkas žemės nebemyli. Štai ką daro bolševikinė okupacija. Esant tokiai padėčiai, kaip gi Sovietų S-goje nebus bado...

Iš "Tiesos" sužinome apie baisius išeikvojimus, kurie dabar vyksta Lietuvoje. Štai Vilniaus kooperatyve "Rūta" tik per du šių metų mėnesius (sausio ir vasario) iš Rusijos gilumos atkeltas maskolis pasisavino prekių daugiau kaip už 300,000 rublių. Kitoje vietoje kitas rusas pagrobė 10 tonų mielių. Atvežtieji rusai didžiausius išeikvojimus padarė Klaipėdoje.

Prieš pirmąjį pasaulinį karą rusai Lietuvoje buvo išgarsėję arkliavagiai. Dabar jie viską vagia, ką tik gali.

"Tiesa" ragina griežčiau žiūrėti, kad būtų gerbiamas valstybinis turtas. Ji sako, kad išeikvotojams liaudies teismai esą švelnūs, dažnai nusikaltėlius nubaudžia tik lygtinai. O jie turį būti baudžiami visu smarkumu. Liaudies teisėjai nurodo, kad smarkiai ir negailestingai baudžiami tik politiniai žmonės, o išeikvotojai nėra politiškai nepatikimi žmonės. Teismas bijo išeikvotojus teisti, nes jie yra atvežtieji rusai, taigi privilegijuoti žmonės. Už tokio ruso nuteisimą gali skaudžiai nukentėti ir pats teisėjas. Sunku didelį žmogų teisti, nes sekančią dieną pats gali būti jo teisiamas. Taip atveštieji pavolgio burliokai vagia Lietuvos turtą ir didina Lietuvos žmonių ir taip jau didelį skurdą.

Toliau iš "Tiesos" matome, kad Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir Panevėžio ir kituose teatruose statomi išimtinai rusų veikalai. Kaip pavyzdį galima paminėti "Rusų žmonės", "Rusų klausimu", "Kalti be kaltės", "Nenugalimieji", "Pro Pragos kaštonais" ir t.t.

"Tiesa" nejučiomis atskleidžia ir skaudžią Lietuvos rašytojų likimą. Sovietų S-goje įprasta, kad kuriam nors rašytojui mirus, spaudoje po mirties pranešimu pasirašo visi rašytojai. Lietuvoje šį pavasarį mirė komunistinis poetas Butkų Juzė ir pats raudonųjų Lietuvos rašytojų vadas Petras Cvirka. Įdomu, kas gi pasirašė po Butkų Juzės ir Petro Cvirkos mirties pranešimu? Matome parašus komunistinių rašytojų — K. Korsakas, A. Venclova, J. Marcinkevičius, A. Churginas, T. Tilvytis — ir dar vienas kitas mažiau žinomas. Iš nekomunistuojančių pasirašė V. Mykolaitis - Putinas, P. Vaičiūnas, J. Paukštelis.

Bet kur gi kiti nekomunistiniai Lietuvos rašytojai, kurių Lietuvoje liko nemažas būrelis? Kur jie dingo? Kodėl nepasirašė vienas iš gabiausių beletristų Juozas Grušas, romano "Karjeristai", novelių rinkinio "Sunki ranka", dramos "Tėvas" autorius, kodėl nepasirašė Juozas Keliuotis, Kazys Inčiūra, Jonas Greičiūnas, Antanas Miškinis, Kazys Boruta, Kazys Jokūbėnas, Kazys Zupka, J. Žlabys ir dar visa eilė.

Buvo kalbama, kad dalį jų raudonieji okupantai jau prieš pusantrų metų išvežė į Sibirą. Kiti tais pačiais keliais į Sibirą nuėjo praėjusį rudenį, kai Petras Cvirka juos viešai spaudoje apkaltino neveiklumu, tarybinio darbo sobotavimu. Tada jie iš rašytojų tarpo buvo išmesti ir pateko nemalonėn. Nemalonėn patekusiems pasigailėjimo nebėra. Darosi aišku, kad nepasirašiusieji yra išvežti. Galimas daiktas, kad vienas kitas gal dar ir yra likęs Lietuvoje, bet jis nemalonėje, iš rašytojų tarpo išstumtas, iš gyvenimo išjungtas.

Neseniai "Tiesa" įsidėjo kai kurių kultūrininkų fotografiją. Parodomas ir V. Mykolaitis - Putinas, vienas gabiausių Lietuvos rašytojų, kurs dabar esąs isijungęs į tarybinį darbą. Dar tik treji metai praėjo, kai su V. Mykolaičiu - Putinu atsiskyrėme, o kaip dabar jis pasikeitęs, sunku jį beatpažinti. Veidas išvagotas giliomis raukšlėmis, pasenęs, o plaukai balti kaip žydinčios obelies šakos. Kaip greit V. Mykolaitis - Putinas pasikeitė! Jo veidas — tai jo ir kitų lietuvių dabartinio gyvenimo kančios veidrodis.

Taip nuobodžioji 'Tiesa' atskleidžia kruvinąją Lietuvos dramą, kuri dabar ten vyksta visu žiaurumu.

St. Devenis.

Šv. Kazimieras Tarp Tremtinių

Pradžia 3-čiame pusl.

tingai buvo paryškinti aktyviu, nuoširdžiu ir kūrybišku jaunimo dalyvavimu. Turimomis žiniomis, ypač pažymėtinai šios dienos minėjimas praėjo studentų židiniuose. Kaip itin būdingą, dedame čia Baltijos universiteto Pinneberge praėjusių iškilmių aprašymą.

Kadangi un-tas kovo 4-tą dirbo, tai tą dieną pasitenkinta tik ankstybomis šv. mišiomis, kuriose dalyvavo nemaža dalis profesūros ir st-tų. Kovo 9 d. buvo pasiruošta iškilmingai pagerbti mūsų Šventąjį. 11 v. gražiai papuoštoj koplyčioj vyko pamaldos gausiai dalyvaujant studentijai ir profesūrai. Per Šv. Mišias išpildoma du solo dalykai, gi studentai gieda jautrias giesmes, ateitininkai ir skautai ir kiti priima šv. Komuniją. Po "Šventas Dieve" seka malda į Šv. Kazimierą, po to palaiminimas ir pabaigoj Tautos Himnas.

Popietų 5 v. atidaroma Šv. Kazimierui pagerbti akademija. Prieš susirinkusiųjų akis didelis Šv. Kazimiero paveikslas, įsuptas tautinėj ir bažnytinėj vėliavose, apačioje dekoracija Vilniaus katedros, Gedimino pilies ir Trijų Kryžių kalno. Gėlės ir prieblandoj uždegtos žvakės priduoda vaizdui dar daugiau grožio ir mistiškumo.

Vienas iš studentų ateitininkų A. Klimas skaito paskaitą: "Šv. Kazimiero asmenybė ir jaunimas". Gyvai, jaunuoliškai, pagaudamas laikų dvasią atskleidžia jis Šventąjį susirinkusiems. Po to prof. Graurogko paskaita 'Naujųjų kultūros kelių beieškant'; skaito įdomiai, rimtai ir giliai, į pabaigą gražiai kazimierietiškomis mintimis atausdamas. Meninėje dalų dalyvauja studentai ateitininkai ir skautai. Deklamacijos laimi širdis Šv. Kazimierui, o smuiko ir solo dalykai suteikia šiai nuotaikai švelnumo ir iškilmingumo. Malda į Šv. Kazimierą ir giesmė "Marija, Marija" užbaigiama dvi valandas trukusi akademija. Kiekvienas, be abejo, išsinešė Šv. Kazimierą savo širdyje mielą, brangų ir žavų.

KAZIMIERINĖS KŪRYBOS RINKIMO REIKALU

Minėjimų proga atskirose stovyklose kurta ir paskaityta originalios kūrybos: poezijos, novelių, deklamacijų, gyvų paveikslų, o taip pat originalių paskaitų. Kad šitie sukurti dalykai nepaliktų tik privačiose rankose ir kad reikale būtų galima juos panaudoti visoms stovykloms arba išleist surinkus spaudoje, autoriai prašyti nuorašų.

J. Daulius.

Rašytojų Ir Žurnalistų Suvažiavimai

Liepos mėn. viduryje Augsburgo mieste, amer. zonoje buvo sukviestas lietuvių rašytojų suvažiavimas, kuriame dalyvavo beveik visi tremties rašytojai ir daugelis svečių. Rugpiūčio mėnesyje Scheinfelde ruošiasi taip pat susivažiuoti tremties žurnalistai. Visi panašūs suvažiavimai labai pagyvina lietuvių žurnalistų, rašytojų, menininkų kultūrinį veikimą.

Maironio Pavasario Balsai

Maironio gražiausioji lyrika "Pavasario Balsai" šiais metais iš karto sulaukė dvigubo leidimo.

Pirmąjį išleido Liudas Vismantas Wurzburge. Tai IX leidimo, paruošto J. Ambrazevičiaus, pakartojimas. Spausdinta geresniame popieryje, normalaus knygos formato.

Antrąjį leidinį išleido p. Indreika ir J. Narbutas Meerbecke. Tai taip pat IX leidimo pakartojimas, tik išleidžiant ten buvusius straipsnius. Knygelė mažo kišeninio formato, prastesniame popieryje.

Pirmosios knygos tiražas 3,000 egz., antrosios — 1,000 egz. Pavasario Balsai, kaip neišsenkantis tautos dvasios šaltinis, labiausiai gali padėti palaikyti tremtinių Vargo Mokykloj jaunuomenės dvasią.

Lietuviai Tremtiniai Nori Įsteigti Kultūros Fondą

Tremtinių spaudoje Vokietijoje paskutiniu laiku keliamas klausimas įsteigti kultūros fondą. Jo tikslas būtų rūpintis tremtinių kultūriniais reikalais, knygų leidimu, teatrais, mokyklomis, jų finansavimu ir pan. Pinigų, bent pradžiai, turėtų sumesti dirbantieji tremtiniai ar asmens turį didesnių sutaupų. "Mūsų Kelio" redakcija Dillingene jau pasiūlė įmokėti iš savo labai kuklių pajamų 1000 RM. Manoma, kad aukų atsiras ir daugiau. Tokiu būdu, jeigu toks fondas būtų įsteigtas, kultūrinis tremtinių gyvenimas ir gerų knygų bei laikraščių išleidimas dar pagyvėtų.

Išleistas Lietuvių Tremtinių Rašytojų Metraštis

Jis pavadintas "Tremties Metai", lietuviškosios knygos keturių šimtų metų sukakčiai paminėti. Redagavo Bernardas Brazdžionis. Išleido lietuviškoji knygų leidykla "Patria" Tubingene. Atspausdinta 5,000 egz. Tai didžiulis veikalas, užimąs 612 pusl. Kaina RM 25. Metraštyje dalyvauja 70 autorių. Savo darbu talkininkauja 15 dailininkų. Tokio savo apimtimi veikalo nebuvo ir Nepriklausomoje Lietuvoje. Šis gražus leidinys įrodo visiems, koks didelis mūsų rašytojų skaičius turi tremtyje nešti sunkią tremtinio naštą.

K. Pelekis.

GRAŽIOS IR VERTINGOS KNYGOS

Pramoninės Demokratijos Pagrindai

Parašė ir išleido Uosis. Kaina — 50c.

Vytis Kankinys

Penkių veiksmų tragedija. Parašė Vincas Nagornoskis. Išleista 1936 m., 170 pusl. Kaina — 35c.

Novena Aušros Vartų Dievo Motinos Garbei

Sustatė Domininkonas T. Kazimieras Žvirblis, O. P., Pridėta dar stebuklingojo Aušros Vartų paveikslo istorija ir keletas Marijos giesmių. Kaina — 25c.

Liturginės Mišios

Tai visai tokios pat mišių maldos, kokios lotyniškai kalbamos. Šioje knygelėje jos atspausdintos lotyniškai ir lietuviškai. Kaina — 25c.

Nusišypsok!

Surašė J. K. M. Išleista 1935 m., 150 pusl.

Sakoma: juoktis sveika. **Nusišypsok!** pripasakoja visokių juokų ir ilgesnių linksmų nuotykių. Kaina $1.00.

DARBININKAS
366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Senelių Prieglaudos Šventinimas
Ir Naujos Anglijos Lietuvių
IŠVAŽIAVIMAS
Nukryžiuoto Jėzaus Seselių Kieme

Thatcher Street, Brockton, Mass.

Labor Day—
Rugsėjo - Sept. 1 d., 1947

DIENOS PROGRAMA:

10:30 val. Iškilmingos Šv. Mišios atvirame ore.
12:00 val. Svečių priėmimas — pietūs.
4:00 val. Senelių Prieglaudos šventinimas,

Palaiminimas Švenčiausiu Sakramentu ir kalba: J. E. Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D.

Jėzaus Nukryžiuotojo Seselės ir Rėmėju Kuopos kviečia visus lietuvius dalyvauti ir aplankyti Motinišką Namą ir Seneliams naujai įtaisytą Prieglaudą. Savo atsilankymui paremsite Seselių vykdomus darbus ir prisidėsite įrengimui Senelių Prieglaudos.